รายงานการวิจัย

เรื่อง

การศึกษากลไกราคาของผลิตภัณฑ์จาก
ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

Study of price mechanism the Nipa palm in WangWon Sub district,
Kan Tang District, Trang Province

นางสาวจารีพร เพชรชิต	Jareporn Phetchit
นางสาวนศพร ธรรมโชติ	Nasaporn Thammachot
นายสาธิต บัวขาว	Sathit Buakhao

คณะเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
งบประมาณเงินรายได้ ประจำปี 2561

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การศึกษากลไกราคาของผลิตภัณฑ์จาก
ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

Study of price mechanism the Nipa palm in WangWon Sub district,
Kan Tang District, Trang Province

นางสาวจารีพร เพชรชิต	Jareporn Phetchit
นางสาวนศพร ธรรมโชติ	Nasaporn Thammachot
นายสาธิต บัวขาว	Sathit Buakhao

คณะเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
งบประมาณเงินรายได้ ประจำปี 2561

การศึกษากลไกราคาของผลิตภัณฑ์จาก ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

จารีพร เพชรชิต[1] สาธิต บัวขาว[1] และนศพร ธรรมโชติ[2]

บทคัดย่อ

การศึกษา กลไกราคาของผลิตภัณฑ์จาก ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง รวบรวมข้อมูลโดยแบบสัมภาษณ์ ดังนี้ เกษตรกรผู้ทำสวนจาก กลุ่มตัวอย่าง 100 คน ผู้รับเหมาสวนจากในพื้นที่ 20 คนและการซื้อผลิตภัณฑ์จาก ของประชาชน 150 คน โดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต การทดสอบค่าที (t-test) **1) เกษตรกรผู้ทำสวนจาก** พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 45.70 ปี จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีรายได้ของครัวเรือน เฉลี่ย 11,463.23 บาท ทำสวนจาก เป็นระยะเวลา เฉลี่ย 41.36 ปี มีพื้นที่ทำสวนจาก เฉลี่ย 4.87 ไร่/ครัวเรือน พันธุ์ที่นิยมปลูกได้แก่ งูเหลือมและก้านแดง เหตุจูงใจในการปลูกจาก คือ การสืบทอดจากบรรพบุรุษทั้งหมด เกษตรกรทั้งหมดไม่เคยได้รับการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการปลูกจาก ไม่เคยวิเคราะห์ธาตุอาหารดิน ไม่มีการใส่ปุ๋ยสวนจาก จำหน่ายใบจากในรูปใบจากสด และจำหน่ายผลผลิตให้แก่ผู้รับเหมา ความถี่ในการจำหน่าย เฉลี่ย 2 ครั้ง/ปี ราคา 2,620.97 บาท/ไร่/ครั้ง มีรายได้เฉลี่ย 5,241.93 บาท/ไร่/ปี ปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจากทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ (ค่าเฉลี่ย 4.00) ด้านสังคม (ค่าเฉลี่ย 4.18) ด้านส่งเสริมและเผยแพร่ (ค่าเฉลี่ย 3.83) ข้อเสนอแนะจากเกษตรกรผู้ทำสวนจาก พบว่า ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ สิทธิในการเข้าถึงที่ดินมีน้อย และขาดการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ องค์ความรู้ด้านการปลูกจากเจ้าหน้าที่ **2) ผู้รับเหมาจาก** พบว่า ผู้รับเหมามีต้นทุนการรับซื้อใบจากสดทั้งหมด เฉลี่ย 2,100 บาท/ไร่/ครั้ง เป็นต้นทุนผันแปร เฉลี่ย 2,100 บาท/ไร่/ครั้ง มีรายได้สุทธิ เฉลี่ย 3,075 บาท/ไร่/ครั้ง และมีกำไรสุทธิ 975 บาท/ไร่/ครั้ง และมีต้นทุนการทำใบจากแห้ง 2,425 บาท/ไร่/ครั้ง เป็นต้นทุนผันแปร เฉลี่ย 2,425 บาท/ไร่/ครั้ง มีรายได้สุทธิ 10,800 บาท/ไร่/ครั้ง และมีกำไรสุทธิ 8,375 บาท/ไร่/ครั้ง และปัญหาอุปสรรคในการรับเหมาสวนจากของผู้รับเหมา คือ ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ และการนำเข้าใบจากจากต่างประเทศ **3) การซื้อผลิตภัณฑ์จาก ของประชาชน** พบว่า ประชาชนที่นิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 98.00 อายุเฉลี่ย 46.39 ปี จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 45.33 และระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมีผลมาก ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ (ค่าเฉลี่ย 3.91), ด้านราคา(ค่าเฉลี่ย 3.91), ด้านการจัดจำหน่าย(ค่าเฉลี่ย 3.91) และด้านการส่งเสริมการตลาด (ค่าเฉลี่ย 3.91)

คำสำคัญ : กลไกราคา, จาก

---

[1] สาขาพัฒนาการเกษตรและธุรกิจเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย (ไสใหญ่) ตำบลถ้ำใหญ่ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80110

[2] สาขาเทคโนโลยีเครื่องจักรกลการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย (ไสใหญ่) ตำบลถ้ำใหญ่ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80110

Study of price mechanism the Nipa palm in WangWon Sub district, Kan Tang District, Trang Province

Phetchit Jareporn [1*] Buakhao Sathit [1] Nasaporn Thammachot[2]

ABSTRACT

Study of price mechanism the Nipa palm in WangWon Sub district, Kan Tang District, Trang Province. Data were collected by interviewing 1 0 0 farmers, Contractor 20 samples, Customer 150 samples. Simple statistical methods used were mean, percentage, standard deviation, to test. t test. **1) Farmers:** The farmers are female. The average age was 45.70 years old. The graduated secondary school. Have a household income of 11,463.23 baht. Planting Nipa plam for an average duration of 41.36 years. The area of Nipa plam gardens is 4.87 rai / household. The popular species include KanDang and KanLay. The motivation to plant rambutan is inherited from ancestors. Farmers never received knowledge about Nipa plam planting. Never analyze nutrients in the soil. No fertilizer for Nipa plam. The sold in the form of fresh Nipa plam leaves. The sold to contractors. The selling frequency is 2 times / year, price 2,620.97 baht / rai / time. The average income is 5,241.93 baht / rai / year. Factors affecting the career in Nipa palm plantations, Economic (average 4.00), Social (average 4.18), Promotion and dissemination (average 3.83). Lack of support from the government. Suggestion : There are few rights to access the land and lack of public relations to disseminate knowledge on planting from officials. **2) Contractor:** The average cost of buying fresh Nipa plam leaves is 2,100 baht / rai / time. The average variable cost is 2,100 baht / rai / time. The average net income is 3,075 baht / rai / time. Net profit 975 baht / rai / time. Problems and obstacles in planting Nipa plam, The problem and obstacle of the contractor is the lack of government support. And the import of Nipa plam leaves from abroad. **3) Customer:** The majority of consumers are male (98.00%). The average age was 46.39 years old. The graduated secondary school. The level of factors that favor the purchase of Nipa palm products is in the high level, there are products (average 3.91), price (average 3.91), distribution and marketing promotion (average 3.91).

Keywords: Price mechanism, Nipa palm

---

[1] Department of Agricultural Development and Agribusiness, Faculty of Agriculture, Rajamangala University of Technology Srivijaya, Tham Yai Sub-district, Thung Song District, Nakhon Si Thammarat Province 80110, Thailand

[2] Agricultural Machinery Technology, Faculty of Agriculture, Rajamangala University of Technology Srivijaya, Tham Yai Sub-district, Thung Song District, Nakhon Si Thammarat Province 80110, Thailand

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณประชากรผู้ให้ข้อมูลหรือนักวิชาการทุกท่านที่ข้าพเจ้าได้นำเอกสารของทุกท่านมาศึกษาและอ้างอิงจนกระทั้งเอกสารวิชาการฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ผู้วิจัยขอขอบคุณสาขาวิชาพัฒนาการเกษตรและธุรกิจเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย (ไสใหญ่) ที่ให้ความอนุเคราะห์และช่วยเหลือในการทำวิจัยตลอดกระบวนการ และขอขอบคุณประชาชนในตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ที่ให้ความรู้มือในการให้ข้อมูล นอกจากนี้ยังขอขอบคุณเทศบาลตำบลถ้ำใหญ่ที่ให้ข้อมูลเป็นอย่างดี

หวังว่าเอกสารวิชาการฉบับนี้คงเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรในตำบลวังวนต่อไป ทั้งนี้ผู้ศึกษาขอขอบคุณครูอาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ช่วยสนับสนุนงานวิจัยเล่มนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้เป็นอย่างสูง หากเอกสารวิชาการฉบับนี้ผิดพลาดประการใด คณะผู้จัดทำต้องขออภัยไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

เรื่อง **หน้า**

บทคัดย่อ [1]
กิตติกรรมประกาศ [3]
สารบัญ [4]
สารบัญตาราง [6]
สารบัญภาพ [7]
บทที่ 1 บทนำ 1
1. ความสำคัญและที่มาของการศึกษา 1
2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา 1
3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 1
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม 2
1. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 2
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 9
3. กรอบแนวคิด 10
4. สมมติฐาน 10
บทที่ 3 วิธีการศึกษา 11
1. พื้นที่การศึกษา 11
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 11
3. เครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 12
4. การวิเคราะห์ข้อมูล 14
5. ขอบเขตการศึกษา 15
6. นิยามศัพท์เฉพาะ 15
บทที่ 4 ผลการศึกษา 16
1. เกษตรกรผู้ทำสวนจากในพื้นที่ ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง 16
1.1 ข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ทำสวนจาก 16
1.2 ข้อมูลด้านราคาของจาก 18
1.3 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจาก 20
1.4 การเปรียบเทียบระดับปัจจัยด้านสังคมที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจาก 23
1.5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอาชีพทำสวนจาก 27
2. ผู้รับเหมาสวนจากในพื้นที่ ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง 28
2.1 ข้อมูลทั่วไปด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้รับเหมาจาก 28
2.2 ข้อมูลด้านราคาของจากของผู้รับเหมา 30
2.3 ปัญหาอุปสรรคในการรับเหมาสวนจากของผู้รับเหมา 31

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
3. ประชาชนที่นิยมซื้อผลิตภัณฑ์จากในพื้นที่ ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง	32
3.1 ข้อมูลทั่วไปด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่าง	32
3.2 ระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก	34
3.3 การเปรียบเทียบระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก	37
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	36
1. สรุปผลการศึกษา	41
2. อภิปรายผล	43
3. ข้อเสนอแนะของผู้ศึกษา	44
บรรณานุกรม	45
ภาคผนวก ก	46
ภาคผนวก ข	55

สารบัญตาราง

ตางรางที่	หน้า
4.1 ข้อมูลทั่วไปด้านเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ทำสวนจาก	17
4.2 ข้อมูลด้านราคาของจาก	19
4.3 ระดับปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจาก	20
4.4 ระดับปัจจัยด้านสังคมที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจากด้านสังคม	21
4.5 ระดับปัจจัยด้านส่งเสริมและเผยแพร่ที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจาก	22
4.6 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจากด้านเศรษฐกิจ	23
4.7 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจากด้านสังคม	24
4.8 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจากด้านส่งเสริมและเผยแพร่	26
4.9 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอาชีพทำสวนจากของเกษตรกรผู้ทำสวนจากในพื้นที่ ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง	27
4.10 ข้อมูลทั่วไปด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้รับเหมาจาก	28
4.11 ข้อมูลด้านราคาของจาก	30
4.12 ปัญหาอุปสรรคในการรับเหมาสวนจากของผู้รับเหมา	31
4.13 ข้อมูลทั่วไปด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่าง	32
4.14 ระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จากด้านผลิตภัณฑ์	34
4.15 ระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จากด้านราคาด้านราคา	35
4.16 ระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จากด้านส่งเสริมและเผยแพร่	36
4.17 ระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จากด้านการส่งเสริมการตลาด	36
4.18 การเปรียบเทียบระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จากด้านผลิตภัณฑ์	37
4.19 การเปรียบเทียบระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จากด้านราคา	38
4.20 การเปรียบเทียบระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จากด้านการจัดจำหน่าย	39
4.21 การเปรียบเทียบระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จากด้านการส่งเสริมการตลาด	40

สารบัญภาพ

ภาพที่ **หน้า**

1. ภาพประกอบใบจาก 3
2. ภาพประกอบใบจาก 3
3. กรอบแนวคิด 10

บทที่ 1

บทนำ

1. ความสำคัญและที่มาของการศึกษา

จาก เป็นพืชจำพวกปาล์ม โดยมีการจัดอยู่ที่ในวงศ์ย่อย Nypoideae ซึ่งมีสกุลเดียว และเป็นปาล์มเพียงชนิดเดียวที่เป็นพืชในป่าชายเลน และมีลำต้นอยู่ใต้ดิน นับเป็นพืชเก่าแก่มากชนิดหนึ่ง ที่มีซากดึกดำบรรพ์อายุถึง 70 ล้านปี จากพบได้ทั่วไปในเอเชียใต้ และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้งในบริเวณน้ำจืดและน้ำกร่อย ที่มีน้ำเค็มขึ้นถึง มักจะขึ้นเป็นดงขนาดใหญ่ เรียกว่า ป่าจาก หรือดงจาก จากสามารถเติบโตได้ดีในดินโคลน ตามป่าชายเลน หรือบริเวณริมคลองที่มีไม้ให้ร่มเงาปะปนอยู่ด้วย มักอยู่ในช่วงที่มีน้ำจืดและน้ำกร่อยปนกัน แต่บนบกที่น้ำท่วมถึงก็พบจากได้บ้างเช่นกัน หากดินไม่แห้งแล้งนานจนเกินไป

อาชีพการทำจาก เป็นอาชีพที่สำคัญอีกอาชีพหนึ่งนอกเหนือจากการทำการเกษตร (ยางพารา และปาล์มน้ำมัน) การเพาะสัตว์น้ำชายฝั่ง (เลี้ยงกุ้งทะเล และปลากระชัง) การประมง และรับจ้างทั่วไป ของชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน ซึ่งเป็นอาชีพหลัก และอาชีพรองให้แก่หลายครัวเรือนในชุมชน ปัจจุบันมีการนำส่วนประกอบต่างๆของจากมาใช้ประโยชน์ เช่น ใช้ใบจากในการทำฝาบ้าน มุงหลังคา มวนบุหรี่ ทำภาชนะต่างๆ เช่น หมวก ภาชนะตักน้ำ (ติหมา) ไม้กวาด กระเช้า ถาดรองผลไม้ ฝาชี ฯลฯ การทำกระดาษสาจากทางจาก ใช้เป็นอาหารได้แก่ ผล ยอดอ่อน และการปาดน้ำหวานจากต้นจากเพื่อทำน้ำตาล น้ำส้มสายชู

เกษตรกรในพื้นที่ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ส่วนใหญ่นิยมจำหน่ายจากเป็นใบยาสูบ (ใบจาก) เพราะเป็นที่ต้องการของตลาดจำนวนมาก ทำให้เกษตรกรมีรายได้จากการทำจาก การประกอบอาชีพทำจากนับว่าเป็นอาชีพหนึ่งที่นำรายได้เข้าสู่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของอาชีพการจำหน่ายจากเป็นใบยาสูบ จึงทำการวิจัยเพื่อศึกษา การศึกษากลไกราคาของผลิตภัณฑ์จากพื้นที่ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1 เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร พ่อคนกลาง และผู้บริโภค ในตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

2.2 เพื่อศึกษากลไกราคาของผลิตภัณฑ์จาก ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

2.3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อกลไกราคาของผลิตภัณฑ์จาก ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

2.4 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของกลไกราคาของผลิตภัณฑ์จาก ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นแนวทางในการช่วยพัฒนากลไกราคาของผลิตภัณฑ์จาก ในพื้นที่ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง นอกจากนี้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษานี้ ภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการพิจารณาวางแผน และพื้นที่อื่นๆที่มีลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมที่คล้ายคลึงกันในอนาคตต่อไป

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษาเรื่อง “การศึกษากลไกราคาของผลิตภัณฑ์จาก ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง” ได้มีการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการศึกษาครั้งนี้ได้มีการทบทวนวรรณกรรมในส่วนของแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในเรื่องต่อไปนี้

1.1 ต้นจาก

1.2 กลไกราคา

1.3 ข้อมูลพื้นฐานตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. กรอบแนวคิด

4. สมมติฐาน

1. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1.1 ต้นจาก

จาก เป็นพืชจำพวกปาล์ม โดยมีการจัดอยู่ที่ในวงศ์ย่อย Nypoideae ซึ่งมีสกุลเดียว และเป็นปาล์มเพียงชนิดเดียวที่เป็นพืชในป่าชายเลน และมีลำต้นอยู่ใต้ดิน นับเป็นพืชเก่าแก่มากชนิดหนึ่ง ที่มีซากดึกดำบรรพ์อายุถึง 70 ล้านปี จากพบได้ทั่วไปในเอเชียใต้ และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้งในบริเวณน้ำจืดและน้ำกร่อย ที่มีน้ำเค็มขึ้นถึง มักจะขึ้นเป็นดงขนาดใหญ่ เรียกว่า ป่าจาก หรือดงจาก จากสามารถเติบโตได้ดีในดินโคลน ตามป่าชายเลน หรือบริเวณริมคลองที่มีไม้ให้ร่มเงาปะปนอยู่ด้วย มักอยู่ในช่วงที่มีน้ำจืดและน้ำกร่อยปนกัน แต่บนบกที่น้ำท่วมถึงก็พบจากได้บ้างเช่นกัน หากดินไม่แห้งแล้งนานจนเกินไป มีคุณสมบัติกันยุงได้ กรมวิชาการเกษตร (2542)

1.1.1 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

1.ลำต้น

ลำต้นเป็นเหง้าใต้ดินหรือโผล่เหนือดิน มักเรียกว่า หินจาก ต้นเกิดติดกันเป็นกลุ่มกอ มีลักษณะอ้วนสั้น และแบน แตกออกเป็น 2 ง่าม โดยเยื่อของส่วนลำต้น และโคนก้านใบมีโพรงอากาศ เมื่อโตเต็มที่จะมีความสูงประมาณ 5-8 เมตร ลำต้นใหม่อาจเกิดจากการแตกกอใหม่หรือเกิดจากเมล็ดใหม่ที่เกิดใกล้กับต้นเก่าเรียงซ้อนกันแน่น

2. ใบ

ใบจากมีลักษณะเป็นใบเดี่ยวแบบขนนก ยาวประมาณ 3-9 เมตร แตกออกโดยรอบจากลำต้น ใน 1 ลำต้นจะมีใบประมาณ 4-8 ใบ ก้านใบมีลักษณะอวบใหญ่ เรียก พงจาก หรือ ทางจาก โดยเฉพาะส่วนโคนก้านใบที่เรียกว่า พอนจาก เชื่อว่าเป็นแหล่งสร้าง และกักเก็บน้ำหวานของจาก ก้านใบประกอบด้วยใบย่อย เรียกว่า ทางจาก ประมาณ 30-40 ใบ ใบย่อยมีลักษณะเรียวยาว คล้ายใบมะพร้าว

แต่ขนาดใบกว้างกว่า ยาวประมาณ 1-1.5 เมตร ใบที่แก่แล้วจะทิ้งใบย่อย เหลือเฉพาะก้านใบจนก้านใบแห้งเหี่ยว และค่อยๆหักไปคงเหลือเป็นลักษณะรอยหักไว้กับลำต้น (ดังภาพประกอบ 1)

ภาพประกอบที่ 1 ใบจาก
ที่มา: กรมวิชาการเกษตร, 2542

3. ดอก

ดอกจากมีทั้งดอกเพศผู้ และดอกเพศเมียในต้นเดียวกัน ก้านดอก เรียกว่า นกจาก แทงออกจากกลางลำต้นบริเวณโคนก้านใบ ความยาวทั้งช่อดอกประมาณ 50-100 เซนติเมตร หรือมากกว่า โดยดอกจะออกเป็นช่อ ถูกหุ้มด้วยกาบสีส้ม ประกอบด้วยดอกเพศเมียที่เรียงอัดกันแน่นที่ปลายช่อดอก ส่วนดอกเพศผู้ที่มีขนาดเล็กจะแตกออกบริเวณช่อดอกตัวเมีย ลักษณะของดอกเพศผู้ และเพศเมียจะประกอบด้วยกลีบเลี้ยง และกลีบดอก 3 กลีบ มีเกสรเพศผู้ 3 อัน ส่วนละอองเรณูมีลักษณะเป็นหนาม

4. ผล

ผลจากมีลักษณะอัดรวมกันแน่นบริเวณสวนปลายก้านดอก เรียกว่า ทะลาย หรือ โหม่งจาก โดย 1 ทะลายประกอบด้วยผลประมาณ 50-120 ผล ผลมีลักษณะใหญ่ที่ขั้วผล และเล็กที่ปลายผล ขนาดยาว 10-12 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลาง 6-8 เซนติเมตร มีหนามแหลมสั้นที่โคนผล น้ำหนักผลที่ 15-20 ผล/กิโลกรัม ผลมีลักษณะสามเหลี่ยม เปลือกผลหนา สีน้ำตาลเข้มหรือน้ำตาลแดง โดย 1 ผล จะมี 1 เมล็ด อยู่ถัดจากเปลือกผลที่ประกอบด้วยเนื้อผลสีขาว ด้านในกลวงมีน้ำ ซึ่งจะพบได้ขณะที่ผลยังอ่อน (ดังภาพประกอบ 2)

ภาพประกอบที่ 2 ผลจาก
ที่มา: กรมวิชาการเกษตร, 2542

1.1.2 ประโยชน์จากต้นจาก

จากเป็นพืชที่คนไทยรู้จักมานาน และใช้ประโยชน์ของจากได้เป็นอย่างดี ตั้งแต่ใบจนถึงผล ใบจากมีลักษณะคล้ายใบมะพร้าว แต่มีความเหนียว และกว้างกว่า ทำให้สามารถใช้นำมาเย็บเป็นตับ เรียกว่า "ตับจาก" แล้วนำไปมุงหลังคา กันแดดกันฝนได้เป็นอย่างดี แม้ว่าจะใช้งานไปนาน ใบจากกรอบ เปลี่ยนจากสีเขียวเข้ม เป็นสีเหลือง สีน้ำตาล กระทั่งเกือบเป็นสีดำ แต่ก็ยังคงกันฝนและแดดได้ จนกว่าจะแห้งกรอบและผุไป ใช้ทำหมวกที่เรียก "เปี้ยว" พอนจากใช้ทำเชื้อเพลิง ใบจากอ่อนตากแห้งใช้มวนยาสูบ ห่อขนมต้ม ทำที่ตักน้ำเรียก "หมาจาก" ตอกบิด เสวียนหม้อ ใช้ห่อขนมจาก ซึ่งเป็นขนมที่ทำจากแป้ง น้ำตาล และมะพร้าว ผสมกันจนเหลวได้ที่ แล้วนำห่อด้วยใบจาก ปิ้งบนไฟ จนมีกลิ่นหอม แม้อาจมีการใช้ใบมะพร้าวมาห่อ แต่ก็ไม่อร่อยเท่าใช้ใบจาก ใบจากใช้ต้มน้ำดื่มแก้อาการท้องร่วงได้ ในหมู่เกาะโรตีและซาวูใช้ใบจากเป็นอาหารหมูเพื่อให้เนื้อหมูมีรสหวาน กรมวิชาการเกษตร (2542)

1.1.3 ผลิตภัณฑ์จากต้นจาก

ผลิตภัณฑ์แปรรูปที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน ที่เริ่มหาดูได้ยากก็คือ การเก็บน้ำตาลจากปลายช่อดอกของต้นจาก คล้ายการเก็บน้ำตาลจากต้นตาลและต้นมะพร้าว เพื่อมาแปรรูปเป็นน้ำส้มจาก และน้ำผึ้งจาก ใช้ทดแทนน้ำส้มสายชู และน้ำตาล นอกจากนี้ ส่วนของยอดอ่อน ก่อนจะผลิเป็นใบแก่ออกมา ชาวบ้านจะตัดมากรีดเปลือกออก นำส่วนใบอ่อนมาตากให้แห้ง และลอกใบออกให้บาง ซึ่งส่วนนี้จะใช้ทำเป็นใบจากสำหรับมวนยาสูบ

1. ผลจาก

ผลจากในระยะยังอ่อน ด้านในจะประกอบด้วยเนื้อจากสีขาวใส มีลักษณะอ่อนนิ่ม ส่วนถัดมาจะเป็นน้ำผลจากมีลักษณะหอมหวาน โดยลักษณะที่กล่าวมาจะคล้ายกับเนื้อของลูกตาล แต่มีขนาดเล็กกว่ามาก ซึ่งจะนิยมเก็บผลจากในระยะนี้มารับประทานสดหรือนำมาใช้ผสมเป็นขนมหวาน รวมถึงการนำมาตากแห้ง และบดทำเป็นแป้งจาก ระยะการเก็บผลมารับประทานจะเก็บเมื่อผลจากมีอายุประมาณ 3-4 เดือน

2. น้ำหวานจาก

น้ำหวานจากที่ได้จากการตัดนกจากหรือทะลายจาก นำมาใช้ประโยชน์แทนน้ำตาลในหลายด้าน อาทิ ใช้ทำเป็นเครื่องดื่มน้ำหวานจาก ใช้ปรุงอาหารแทนน้ำตาล ใช้คั่วทำเป็นน้ำตาลก้อน ใช้หมักเป็นเหล้าจาก นอกจากนั้น ปัจจุบันมีการศึกษาความเป็นไปได้ในการนำน้ำหวานจากมาผลิตเป็นเอทานอลเป็นพลังงานทดแทน ซึ่ง จาก 1 ทะลาย สามารถให้น้ำหวานจากได้มากกว่า 0.7 ลิตร

3. ใบจาก

ใบจากแก่ และใบจากอ่อนถือเป็นผลผลิตจากต้นจากที่นิยมนำมาใช้ประโยชน์มากที่สุด ได้แก่

– นำมาใช้ห่อขนม หรือที่เรียกทั่วไปว่า ขนมจาก

– นำมาห่อหรือมวนยาเส้น (ยาสูบ) หรือที่เรียกว่า ใบจากยาสูบ

– นำมาจักรสานเป็นภาชนะต่างๆ อาทิ ที่ตักน้ำ ตระกล้า เสื่อรองนั่ง ทำหมวกกันฝน ใช้ทำโตนเครื่องเล่นสำหรับเด็ก สานเป็นตระกร้อหรือฟุตบอล เป็นต้น

– นำมาทำเป็นมุงจากมุงหลังคากันฝน กั้นฝา กั้นผนังบ้าน การทำตับจากจะใช้ใบจากแก่ 2 ใบ มาซ้อนทับกันมาพับหุ้มแกนที่ทำจากก้านใบ โดยใช้เชือกหรือหวายลิงผูกติด ตับจากเรียงซ้อน 2 ใบ จะมีอายุมุงหลังคาได้ประมาณ 6-8 ปี แต่หากเรียงซ้อน 3 ใบจะมีอายุการมุงได้ 10-15 ปี การนำใบจากมาห่อขนมจะใช้ใบจากอ่อนถึงเกือบแก่ อายุประมาณ 3-7 เดือน ส่วนการนำใบจากทำเป็นมวนห่อยาสูบจะใช้ใบจากอ่อน อายุ 2-3 เดือน นำมาผ่าซีกเป็น 2 ส่วน ออกจากก้านใบย่อยตรงกลาง นำมาตากแดดประมาณ 1-2 วัน แล้วใช้มีดกรีดเยื่อด้านบน และด้านล่างออกให้บางมาทำเป็นแกงคั่วใส่เนื้อ ใส่หมู หรือไก่

4. ทางจาก

ทางจากที่ได้จากการตัดใบออกแล้วนิยมนำมาทำเป็นตับจากสำหรับเป็นโครงเย็บตับจาก ใช้ทำเป็นพื้นของกระท่อมชั่วคราว ใช้กั้นคอก ทำเป็นรั้วกั้นตามบ้าน ใช้มัดรวมกันเป็นทางเดินในสะพานหรือใช้รองเป็นทางเดินตามโคลนตม รวมถึงใช้ทำฟืนให้ความร้อน

5. พอนจาก

พอนจากเป็นส่วนของโคนกาบใบที่อ้วนใหญ่ ภายในมีโพรงอากาศทำให้สามารถลอยน้ำได้ดี นิยมนำมาทำเป็นแพหรือสำหรับเกาะหากเรือจม ใช้แกะสลักเป็นของเล่น ทำตุ๊กตา และอื่นๆ ใช้ทำจุกปิดขวดน้ำ ใช้ทำเป็นเชื้อเพลิงให้ความร้อน รวมถึงบดผสมทำเป็นปุ๋ยหมัก

6. ดอกจาก

ดอกจากที่ยังอ่อนนำมาต้มเป็นผักจิ้มน้ำพริก หรือนำมาทำเป็นแกงคั่วใส่เนื้อ ใส่หมู หรือไก่ กรมวิชาการเกษตร (2542)

1.2. กลไกราคา

1.2.1 ความหมายกลไกราคา

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559 กลไกราคา หมายถึง ภาวะการณ์เปลี่ยนแปลงในระดับราคาสินค้าและบริการอันเกิดจากแรงผลักดันของอุปสงค์และอุปทาน เมื่อผู้ผลิตพยายามปรับปรุงการผลิตและบริการให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค ดังนั้นจะเห็นได้ว่าราคาสินค้าและบริการเป็นตัวแปรสำคัญในการกำหนดอุปสงค์และอุปทาน ตลอดจนเป็นกระบวนการปรับเปลี่ยนราคาให้เข้าสู่จุดดุลยภาพ เช่น เมื่อราคาสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น โดยทั่วไปแล้วความต้องการซื้อหรืออุปสงค์ก็จะลดลง แต่อุปทานของสินค้าและบริการจะเพิ่มขึ้นกลไกราคาจะพบได้ในทุกตลาด ยกเว้น ตลาดแบบผูกขาด เพราะกลไกราคาจะเกิดได้เฉพาะตลาดที่มีการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจในลักษณะของตลาดเสรีหรือประเทศที่ใช้ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมหรือเสรีนิยม หรือระบบเศรษฐกิจแบบผสมเท่านั้น โดยระบบเศรษฐกิจเหล่านี้จะมีกลไกราคาเป็นตัวกำหนดว่าจะผลิตสินค้าปริมาณเท่าใดและราคาเท่าใด

1.2.2 การกำหนดราคาสินค้า

การกำหนดราคาสินค้าและบริการในทางเศรษฐกิจ กำหนดไว้ 2 วิธี คือ 1. ให้กลไกราคาเป็นเครื่องมือในการกำหนดราคาสินค้าและบริการ ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปตามแรงผลักดันของอุปสงค์และอุปทาน 2. รัฐบาลกำหนดราคาสินค้าและบริการด้วยการควบคุมและแทรกแซงราคาสินค้าและบริการด้วยวิธีกำหนดราคาเมื่อสินค้าที่จำเป็นขาดตลาด เพื่อช่วยเหลือผู้บริโภค การประกันราคาขั้นต่ำเพื่อช่วยเหลือผู้ผลิต การพยุงราคาสินค้าไม่ให้ตกต่ำมากเกินไป เพื่อช่วยเหลือผู้ผลิตหรือผู้ขายไม่ให้ขาดทุน สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559)

1.2.3 อุปสงค์

อุปสงค์ หมายถึง ปริมาณความต้องการซื้อสินค้าและบริการชนิดใดชนิดหนึ่งของผู้บริโภคที่เต็มใจจะซื้อและซื้อหามาได้ ณ ระดับราคาต่างๆที่ตลาดกำหนดให้ กล่าวคือ เมื่อผู้บริโภคมีความต้องการที่จะซื้อสินค้าและบริการนั้นแล้ว ก็จะสามารถมีกำลังซื้อสินค้านั้นได้ แต่ถ้าผู้บริโภคไม่สามารถที่จะซื้อหรือไม่มีกำลังซื้อ ก็จะไม่ถือว่าเป็นอุปสงค์ตามความหมายในทางเศรษฐศาสตร์

1. กฎของอุปสงค์ (Law of Demand) หมายถึง ผู้บริโภคมีความต้องการซื้อสินค้าและบริการในราคาต่ำ(ราคาถูก) ในปริมาณมากกว่าซื้อสินค้าในราคาสูง (ราคาแพง)

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์การที่ผู้บริโภคจะทำการซื้อสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งในขณะใดขณะหนึ่งเป็นจำนวนเท่าใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ดังนี้

- ราคาสินค้าและบริการ (ตามกฎของอุปสงค์)
- รายได้ของผู้บริโภค
- รสนิยมของผู้บริโภค
- สมัยนิยม
- การโฆษณาและเทคนิคการตลาด
- ราคาสินค้าหรือบริการอื่นๆที่ต้องใช้ร่วมกันหรือแทนกันได้
- การคาดคะเนการขึ้นลงของราคาของผู้บริโภค
- พฤติกรรมของผู้บริโภค เช่น ฤดูกาล การศึกษา
- ภาวะเศรษฐกิจขณะนั้นๆ

1.2.4 อุปทาน

อุปทาน หมายถึง ปริมาณสินค้าและบริการที่ผู้ขายหรือผู้ผลิตยินดีขายหรือผลิตให้แก่ผู้ซื้อ ณ ระดับราคาต่างๆตามที่ตลาดกำหนดให้ กล่าวคือ เมื่อราคาสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งเพิ่มสูงขึ้น ผู้ผลิตก็ยินดีที่จะเสนอขายมากขึ้น แต่ถ้าราคาสินค้าชนิดนั้นลดลงปริมาณของอุปทานก็จะลดลงตามไปด้วย

1. กฎของอุปทาน (Law of Supply) หมายถึง ผู้ผลิตมีความต้องการเสนอขายสินค้าและบริการในราคาสินค้าและบริการที่สูง(ราคาแพง) ในปริมาณมากกว่าราคาสินค้าและบริการที่ต่ำ(ราคาถูก)

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงอุปทานการที่ผู้ผลิตจะผลิตสินค้าเพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภคหรือผู้ซื้อมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ดังนี้

- ราคาสินค้าและบริการในขณะนั้นๆ (กฎของอุปทาน)
- ต้นทุนการผลิตที่เปลี่ยนแปลง (วัตถุดิบ)
- เทคโนโลยีการผลิตที่นำมาใช้
- ฤดูกาล
- สภาวะของตลาดและภาวะเศรษฐกิจในขณะนั้น
- การคาดคะเนการขึ้นลงของราคาสินค้าและบริการของผู้ผลิต
- จำนวนผู้ผลิตที่เป็นคู่แข่ง (ราคาสินค้าและบริการชนิดเดียวกันที่มีการแข่งขันกัน)

1.2.5 ดุลยภาพ

กลไกราคาทำงานโดยได้รับอิทธิพลจากทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค ซึ่งเราจะสังเกตเห็นได้ว่า ณเวลาใด เวลาหนึ่ง ถ้าปริมาณความต้องการหรือปริมาณอุปสงค์ต่อสินค้าในตลาดมีมากเกินกว่าปริมาณสินค้าที่ผู้ผลิตจะยินดีขายให้ ราคาสินค้าก็มีแนวโน้มที่จะปรับตัวสูงขึ้น เนื่องจากการขาดแคลนของสินค้า แต่ถ้าปริมาณสินค้าที่ผู้ผลิตประสงค์จะขายให้ผู้บริโภค หรือปริมาณอุปทานของสินค้ามีมากกว่าปริมาณสินค้าที่ผู้บริโภคประสงค์จะซื้อ ราคาสินค้านั้นก็จะมีแนวโน้มลดต่ำลง เมื่อปริมาณอุปสงค์และปริมาณอุปทานเท่ากันราคาสินค้าจึงจะอยู่นิ่ง หรือที่เรียกว่า มีเสถียรภาพไม่ปรับขึ้นลงอีก ยกเว้นว่า จะมีปัจจัยอื่นๆ ที่ทำให้ตลาดต้องเปลี่ยนแปลงไป

1.2.6 อุปสงค์ส่วนเกินและอุปทานส่วนเกิน

1. ภาวะอุปสงค์ส่วนเกินหรืออุปทานส่วนขาด คือ ถ้าสินค้าใดเป็นที่ต้องการมาก จะทำให้ราคาสินค้าและบริการสูง ส่งผลให้สินค้าและบริการขาดตลาด อุปสงค์ส่วนเกินจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อราคาสินค้าต่ำกว่าจุดดุลยภาพ ซึ่งหมายถึง ความต้องการซื้อมีมากกว่าปริมาณสินค้าและบริการที่ผู้ผลิตทำการผลิตออกมาขาย

2. ภาวะอุปทานส่วนเกินหรืออุปสงค์ส่วนขาด คือ ถ้าสินค้าใดเป็นที่ต้องการน้อยจะทำให้การบริโภคสินค้าและบริการต่ำ ส่งผลให้สินค้าและบริการล้นตลาด อุปทานส่วนเกินจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อราคาสินค้าอยู่เหนือจุดดุลยภาพ ซึ่งหมายถึงความต้องการซื้อสินค้าและบริการมีน้อยกว่าปริมาณสินค้าและบริการที่ผู้ผลิตผลิตออกมาขาย

1.3 ข้อมูลพื้นฐานตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

ตำบลวังวน ที่มาของชื่อมาจากบริเวณผืนน้ำ หนึ่งในแม่น้ำประเหลียน ที่น้ำในแม่น้ำหมันวนเป็นบริเวณกว้าง ซึ่งมีสาเหตุจากน้ำจากลำคลองไหลมาบรรจบกัน 3 สาย คือคลองทุ่งค่าย คลองย่านตาขาว และคลองประเหลียน องค์การบริหารส่วนตำบลวังวน (2561)

1.3.1 พื้นที่

ตำบลวังวนเป็นตำบลหนึ่งใน 13 ตำบลของอำเภอกันตัง ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ระยะทาง 6 กม.

1.3.2 เขตพื้นที่

ทิศเหนือ ติดกับ ต.คลองชีล้อม อ.กันตัง จ.ตรัง

ทิศใต้ ติดกับ ทะเลอันดามัน

ทิศตะวันออก ติดกับ ทะเลอันดามัน

ทิศตะวันตก ติดกับ ต.กันตังใต้ และ ต.บางเป้า อ.กันตัง จ.ตรัง

1.3.3 อาชีพ

อาชีพหลัก ทำสวน, ประมง

อาชีพเสริม รับจ้าง

1.3.4 สาธารณูปโภค

จำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ในเขต อบต. 828 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 90.00 ของจำนวนหลังคาเรือน

1.3.5 การเดินทาง

เป็นถนนลาดยางสาย กันตัง - วังวน - บ้านแหลม ระยะทางประมาณ 6 กม.

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปวีร์ ศิริรักษ์ (2548) วิจัยเรื่องการศึกษากลไกการกำหนดราคาของผู้รับซื้อมันสำปะหลัง พบว่า ความต้องการมันสำปะหลังเพื่อใช้ในโรงงานอุสาหกรรมแปรรูปมันสำปะหลังเพิ่มขึ้น ในขณะที่ผลผลิตมันสำปะหลังภาคเกษตรกรรมที่ออกสู่ท้องตลาดยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของโรงงานอุตสาหกรรมแปรมันสำปะหลัง จากสภาวการณ์ดังกล่าวส่งผลต่อราคารับซื้อมันสำปะหลังและวิธีสร้างแรงจูงใจสำหรับเกษตรกรที่จะนำมันสำปะหลังมาจำหน่ายให้กับโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง งานวิจัยนี้มุ่งเน้นศึกษากลยุทธ์ในการกำหนดราคารับซื้อมันสำปะหลัง โดยการวิเคราะห์ผลแบบจำลองการแข่งขันราคาสำหรับผู้ประกอบการแปรรูปผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังจำนวน 2 ราย ซึ่งมีวิธีการหาคำตอบเป็นขั้นตอน วิธี 2 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนเริ่มต้นและขั้นตอนวนซ้ำ เพื่อหาราคารับซื้อมันสำปะหลังสมดุล

ภูวเรศ มณฑลเพชร (2555) ศึกษาเรื่องการประยุกต์เทคนิคการรับรู้ระยะไกลในการประเมินมูลค่าผลผลิตของต้นจากในพื้นที่ป่าชายเลน จังหวัดสมุทรสาคร พบว่าใบจากแก่ถ้าตัดขาย มีราคาทางละ 1.50 บาท ถ้าเย็บเป็นตับจาก มีราคาทางละ 7.50 บาท ส่วนลูกจาก มีราคาโหม่งละ 71 บาท และจากการประเมินมูลค่าผลผลิตของต้นจากในพื้นที่ป่าชายเลนจังหวัดสมุทรสาครโดยยึดมูลค่าที่มากที่สุดเป็นหลัก พบว่า มีมูลค่าเท่ากับ 653,387,526 บาท

อดิสร สังข์คร (2557) การศึกษาห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจเครื่องแกงในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ทำการศึกษาจากผู้ประกอบการธุรกิจเครื่องแกง จำนวน 3 รูปแบบ ได้แก่ ผู้ประกอบการเจ้าของคนเดียว ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการบริษัทจำกัด พบว่า ผู้ประกอบการเจ้าของคนเดียวจะจำหน่ายเครื่องแกงในราคาปลีก 110 บาทต่อกิโลกรัม จำหน่ายส่งในราคา 90 บาทต่อกิโลกรัม ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน จำหน่ายเครื่องแกงในราคาปลีก 120 บาทต่อกิโลกรัม จำหน่ายส่งในราคา 100 บาทต่อกิโลกรัม ส่วนผู้ประกอบการบริษัทจำกัดจำหน่ายเครื่องแกงในราคาปลีก 120 บาทต่อกิโลกรัมและจำหน่ายส่งในราคา 90 บาทต่อกิโลกรัม

สุทธิวรรณ สังวร (2555) ต้นทุนโซ่อุปทานของปลาส้มฟัก : กรณีศึกษา OTOP อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ผลการศึกษาพบว่า โซ่อุปทานที่เกิดขึ้นที่ผู้เลี้ยงปลา ผู้ค้าส่ง ผู้ผลิตปลาส้มฟัก ผู้ค้าปลีก และลูกค้า โดยมีต้นทุนโซ่อุปทานที่เกิดขึ้นที่ผู้เลี้ยงปลา ผู้ค้าส่ง ผู้ผลิตปลาส้มฟัก และผู้ค้าปลีก ดังนี้ 21, 48, 30, 70, 86 และ 122.82 บาทต่อกิโลกรัมตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับราคาขายพบว่า ราคาขายที่เกิดขึ้นในแต่ละองค์ประกอบ คือ 25, 10, 51, 42, 116.82 และ 130.99 บาทต่อกิโลกรัมตามลำดับ และเมื่อคำนวณมูลค่าเพิ่มที่เกิดขึ้น พบว่า มูลค่าเพิ่มที่เกิดขึ้นโดยรวมเท่ากับ 51.47 บาทต่อกิโลกรัม โดยเกิดขึ้นในแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้ 3.62, 20.72, 18.96 และ 18.17 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งผลการวิเคราะห์มูลค่าเพิ่มจะเห็นได้ว่า มูลค่าเพิ่มที่ผู้เลี้ยงปลามีค่าต่ำที่และต่ำกว่า

3. กรอบแนวความคิดในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร พ่อคนกลาง และผู้บริโภค ในพื้นที่ ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง และมุ่งศึกษากลไกราคาของผลิตภัณฑ์จาก รวมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาโดยมีกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังแสดงในภาพประกอบที่ 3

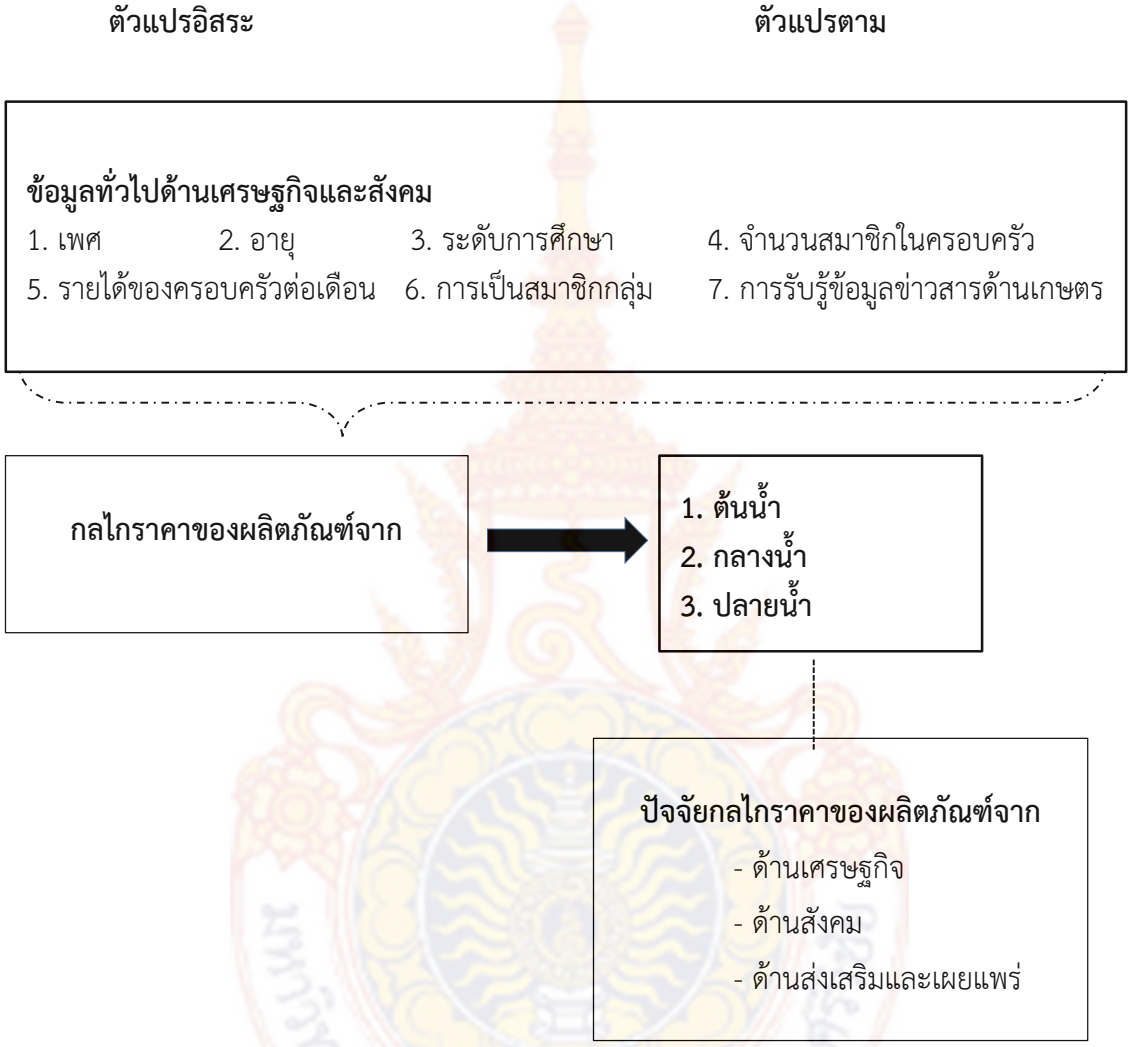

ภาพประกอบที่ 3 กรอบแนวคิดในการศึกษา

4. สมมติฐานของการศึกษา

4.1 เกษตรกรทำสวนจาก

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาได้ตั้งสมมุติฐานในการศึกษาครั้งนี้ไว้ว่า “ค่าเฉลี่ยระดับปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจากของเกษตรกร ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ไม่สูงกว่า 3.40”

4.2 ประชาชนที่นิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาได้ตั้งสมมุติฐานในการศึกษาครั้งนี้ไว้ว่า “ค่าเฉลี่ยระดับปัจจัยที่มีผลต่อการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จากของประชาชน ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ไม่สูงกว่า 3.40”

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การศึกษากลไกราคาของผลิตภัณฑ์จาก ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยมีรายละเอียดวิธีการศึกษา ดังนี้

1. พื้นที่ศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดพื้นที่ในการศึกษาคือ ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ประกอบด้วย 5 หมู่บ้าน เป็นพื้นที่ที่ผู้ศึกษามีโอกาสเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างได้มาก

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เกษตรกร และพ่อคนกลาง ในตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง จำนวน 5 หมู่บ้าน มีประชากรทั้งสิ้น 4,364 ราย

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มที่ 1 เกษตรกรผู้มีสวนจาก ประชากรกลุ่มนี้ใช้วิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) เฉพาะเกษตรกรที่มีสวนจากในพื้นที่ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ควบคู่กับการสุ่มแบบลูกโซ่ (Snowball Selection) เพื่อขอคำแนะนำเกษตรกรรายอื่นๆ ในชุมชน ที่มีอาชีพปลูกจากเช่นเดียวกับตนเอง ได้ตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 100 ราย ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับความคลาดเคลื่อนร้อยละ 0.05 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้มีสวนจากที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (ราย)					
	หมู่ที่ 1	หมู่ที่ 2	หมู่ที่ 3	หมู่ที่ 4	หมู่ที่ 5	รวม
เกษตรกรผู้มีสวนจาก	10	8	20	50	12	100

กลุ่มที่ 2 ผู้รับเหมาสวนจาก ประชากรกลุ่มนี้ใช้วิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) เฉพาะผู้ที่รับเหมาสวนจากในเขตตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ควบคู่กับการสุ่มแบบลูกโซ่ (Snowball Selection) เพื่อขอคำแนะนำผู้ที่รับเหมาสวนจากรายอื่นๆ เช่นเดียวกับตนเอง ได้ตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 20 ราย ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับความคลาดเคลื่อนร้อยละ 0.05 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 กลุ่มตัวอย่างผู้รับเหมาสวนจากที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (ราย)					
	หมู่ที่ 1	หมู่ที่ 2	หมู่ที่ 3	หมู่ที่ 4	หมู่ที่ 5	รวม
ผู้รับเหมาสวนจาก	3	-	17	1	1	20

กลุ่มที่ 3 ประชาชนที่นิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ประชากรกลุ่มนี้ใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental sampling) จากประชาชนที่นิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ จำนวน 150 ราย ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับความคลาดเคลื่อนร้อยละ 0.05

3. เครื่องมือและวิธีการเก็บข้อมูล

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ จำนวน 3 ชุด เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

<u>แบบสัมภาษณ์</u> ประกอบด้วย

1) แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1 สำหรับเกษตรกรผู้ทำสวนจาก ประกอบด้วยคำถามแบบปิด (Close ended questionnaire) และคำถามแบบเปิด (Open ended questionnaire) ประกอบด้วย 5 ตอน คือ (รายละเอียดดังผนวก ก.)

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรในพื้นที่ ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายเปิด และคำถามปลายปิด

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับกลไกราคาของผลิตภัณฑ์จาก

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพปลูกจาก ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านส่งเสริมและเผยแพร่ ลักษณะคำถามจะเป็นแบบให้เลือกตอบ 5 ระดับ ตามความคิดเห็น (Rating Scale) โดยให้ผู้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว มีเกณฑ์การให้คะแนนเป็นดังนี้ (บุญสม ภู่เจริญ, 2555)

เห็นด้วยมากที่สุด	5	คะแนน
เห็นด้วยมาก	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลผลใช้เกณฑ์การแปลผลตามหลักเกณฑ์การแบ่งแบบใช้อันตรภาคชั้นโดยใช้คะแนนสูงสุด-คะแนนต่ำสุด ผลลัพธ์ที่ได้หารด้วยจำนวนชั้นที่แบ่งซึ่งในการศึกษาครั้งนี้คะแนนสูงสุดคือ 5 และคะแนนต่ำสุดคือ 1 แบ่งเป็นชั้นออกเป็น 5 ระดับ มีอัตรภาคชั้นเทากับ 0.80 นำมากำหนดขอบเขตมัธยฐาน ในการอ่านช่วงค่าเฉลี่ย ดังนี้

ขอบเขตมัธยฐาน	4.21 - 5.00	หมายถึงมีเห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ขอบเขตมัธยฐาน	3.41 - 4.20	หมายถึงมีเห็นด้วยในระดับมาก
ขอบเขตมัธยฐาน	2.61 - 3.40	หมายถึงมีเห็นด้วยในระดับปานกลาง
ขอบเขตมัธยฐาน	1.81 - 2.60	หมายถึงมีเห็นด้วยในระดับน้อย
ขอบเขตมัธยฐาน	1.00 - 1.80	หมายถึงมีเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพปลูกจาก ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านส่งเสริมและเผยแพร่

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อกลไกราคาของผลิตภัณฑ์จาก ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิดผู้ตอบแบบสอบถามมีอิสระในการตอบคำถาม

2) แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 2 สำหรับผู้รับเหมาสวนจาก ประกอบด้วยคำถามแบบปิด (Close ended questionnaire) และคำถามแบบเปิด (Open ended questionnaire) ประกอบด้วย 4 ตอน คือ (รายละเอียดดังผนวก ข.)

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้รับเหมา ส่วนนี้มีทั้งคำถามแบบปลายปิด และคำถามแบบปลายเปิด

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับราคา และการรับเหมาสวนจาก ส่วนนี้มีทั้งคำถามแบบปลายปิด และคำถามแบบปลายเปิด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการรับเหมาสวนจาก ส่วนนี้เป็นคำถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบมีอิสระในการให้ข้อมูล

3) แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 3 สำหรับประชาชนที่นิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ประกอบด้วยคำถามแบบปิด (Close ended questionnaire) และคำถามแบบเปิด (Open ended questionnaire) ประกอบด้วย 5 ตอน คือ (รายละเอียดดังผนวก ค.)

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ให้ข้อมูล ส่วนนี้มีทั้งคำถามแบบปลายปิด และคำถามแบบปลายเปิด

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการใช้ผลิตภัณฑ์จาก ส่วนนี้มีทั้งคำถามแบบปลายปิด และคำถามแบบปลายเปิด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านความคิดเห็นปัจจัยการใช้ผลิตภัณฑ์จาก ส่วนนี้เป็นคำถามปลายปิด โดยใช้วิธีวัดของลิเคอร์ท (Likert scale) 5 ระดับ เพื่อสอบถามความคิดเห็นในการใช้ผลิตภัณฑ์จากของผู้บริโภค

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบระดับปัจจัยการใช้ผลิตภัณฑ์จาก

ตอนที่ 5 ปัญหาอุปสรรคในการใช้ผลิตภัณฑ์จาก ส่วนนี้เป็นคำถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบมีอิสระในการให้ข้อมูล

3.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เพื่อให้เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ ดำเนินการโดยนำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้นนำไปทดสอบใช้ก่อนนำไปใช้จริง (Try out) ในกลุ่มประชากรในพื้นที่ ๆ ไม่ได้รับการสุ่มคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาหาความเชื่อมั่นของตัวชี้วัด (Reliability) ในส่วนที่ 3 ของแบบสอบถามโดยวิธีการวิเคราะห์รายข้อ (Item analysis) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องภายใน (Internal consistency) และคำนวณค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ด้วยสูตรของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) โดยใช้คำสั่ง Reliability ที่มีอยู่ในโปรแกรม SPSS/PC^{+} (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2543: 126 - 131) หากพบว่า แบบทดสอบมีความน่าเชื่อถือต่ำเกินไป (โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา) ก็ปรับปรุงข้อคำถามบางข้อที่ใช้ภาษาไม่ชัดเจนหรือเข้าใจยาก ให้มีความชัดเจนและเข้าใจง่ายขึ้น

แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1 ที่จัดทำขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแล้ว ประกอบด้วย 3 ด้าน แต่ละด้านมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ดังนี้

1. ด้านเศรษฐกิจ และมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา 0.805
2. ด้านสังคม และมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา 0.831
3. ด้านส่งเสริมและเผยแพร่ และมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา 0.837

3) แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 3 จัดทำขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแล้ว ประกอบด้วย 3 ด้าน แต่ละด้านมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ดังนี้

1. ด้านผลิตภัณฑ์ และมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา 0.815
2. ด้านราคา และมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา 0.840
3. ด้านการจัดจำหน่าย และมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา 0.865
4. ด้านการส่งเสริมการตลาด และมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา 0.872

3.3 การรวบรวมข้อมูล

ก่อนทำการเก็บรวบรวม ผู้วิจัยได้สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับเกษตรกรทำสวนจากในพื้นที่ศึกษา สำรวจผู้รับเหมาสวนจาก เพื่อเก็บข้อมูลต่อไป

4. **การวิเคราะห์ข้อมูล**

วิเคราะห์ข้อมูลส่วนโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (Solstics program in Social Science, SPSS) โดยใช้สถิติดังต่อไป

4.1 สถิติบรรยาย (Descriptive statistics) เพื่ออธิบายสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่างและการศึกษากลไกราคาของผลิตภัณฑ์จาก ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ประกอบด้วย

4.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้อมูลระดับนามบัญญัติ (Nominal Scale) และข้อมูลระดับมาตราอันดับ (Ordinal Scale)

4.1.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Average mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เพื่ออธิบายข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่เป็นระดับมาตราอันดับ (Ordinal Scale) และข้อมูลระดับช่วง (Interval scale)

4.2 สถิติอ้างอิง (Inferential statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐาน

4.2.1 การทดสอบค่าที (t-test) ในการทดสอบค่าเฉลี่ยประชากรกลุ่มเดียว ใช้ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการทำเกษตรกรรมของเยาวชนกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในสมมุติฐานโดยใช้สูตร

$$\text{สูตร} = \frac{\bar{\square} - \square}{\square/\sqrt{\square}}$$

เมื่อ $\bar{\square}$ = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

$\square$ = ค่าเฉลี่ยของประชากรที่กำหนดขึ้นมาทดสอบ

$\square$ = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

$\square$ = จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

5. ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาด้านต่าง ๆ ไว้ดังนี้

5.1 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นประชาชนที่นิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก

5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกรนอกจากนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับการศึกษากลไกราคาของผลิตภัณฑ์จาก

5.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตาม คือ กลไกราคาของผลิตภัณฑ์จาก

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

3.6.1 กลไกราคา หมายถึง ภาวะการณ์เปลี่ยนแปลงในระดับราคาสินค้าและบริการอันเกิดจากแรงผลักดันของอุปสงค์และอุปทาน

3.6.2 จาก หมายถึง ชื่อปาล์มชนิดหนึ่ง ขึ้นเป็นกออยู่ตามป่าชายเลน หรือริมฝั่งน้ำกร่อย มีลำต้นใต้ดิน ใบคล้ายใบมะพร้าวใช้มุงหลังคา กรุฝาบ้าน ห่อขนม ใบอ่อนใช้มวนยาสูบ

บทที่ 4
ผลการศึกษา

การเสนอผลการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากจากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้สวนจาก ผู้รับเหมาสวนจาก และผู้บริโภคที่นิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก มาวิเคราะห์ค่าสถิติต่างๆ และนำเสนอผลการวิจัยตามรายละเอียด ดังนี้

1. เกษตรกรผู้ทำสวนจากในพื้นที่ ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง
2. ผู้รับเหมาสวนจากในพื้นที่ ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง
3. ประชาชนที่นิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก

1. เกษตรกรผู้ทำสวนจากในพื้นที่ ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

การศึกษากลไกราคาของผลิตภัณฑ์จาก ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง นี้ โดยใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ทำสวนจาก ในพื้นที่ ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ด้วยแบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1 นำมาวิเคราะห์ค่าสถิติต่างๆ ผลการศึกษา มีรายละเอียดในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1.1. ข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ทำสวนจาก

เพศ ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 56.00 เพศหญิง และร้อยละ 44.00 เป็นเพศชาย

อายุ ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ อายุเฉลี่ย 45.70 ปี

ระดับการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 38.20) จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น รองลงมา (ร้อยละ 29.40) จบชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 23.50 มัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 5.90 ปริญญาตรีหรือสูงกว่า และร้อยละ 2.90 จบชั้นอนุปริญญา

จำนวนสมาชิกในครอบครัว ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ เฉลี่ย 4.22 คน อยู่ในภาคการเกษตร เฉลี่ย 2.54 คน อยู่นอกภาคการเกษตร เฉลี่ย 1.67 คน

รายได้ของครัวเรือน ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ย 11,463.23 บาท ต่อเดือน

การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือสถาบันเกษตรกร ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรเป็นสมาชิกกลุ่มหรือสถาบันเกษตรกร ร้อยละ 66.80 และเมื่อศึกษารายละเอียดพบว่า เป็นสมาชิกมากที่สุด คือ กลุ่ม ธกส. ร้อยละ 59.10 และร้อยละ 40.90 กลุ่มแม่บ้าน

การรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตร ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกร ร้อยละ 31.80 มีรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรมากที่สุด คือ โทรทัศน์ รองลงมาร้อยละ 30.50 รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรจากเพื่อนบ้าน ร้อยละ 28.30 รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรทางอินเตอร์เน็ต และร้อยละ 4.70 รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรทางหนังสือพิมพ์และวิทยุในจำนวนเท่ากัน (ดังตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปด้านเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ทำสวนจาก

(N=100)

ตัวแปร	ค่าร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
เพศ	-	-	-
- ชาย	44.00	-	-
- หญิง	56.00	-	-
อายุเฉลี่ย (ปี)	-	45.70	1.06
ระดับการศึกษา (ร้อยละ)	-	-	-
- ประถมศึกษา	29.40	-	-
- มัธยมศึกษาตอนต้น	38.20	-	-
- มัธยมศึกษาตอนปลาย	23.50	-	-
- อนุปริญญา	2.90	-	-
- ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	5.90	-	-
จำนวนสมาชิกในครอบครัว (เฉลี่ย)	-	4.22	0.78
จำนวนแรงงานในภาคการเกษตรของครัวเรือน (เฉลี่ย)		2.54	0.68
จำนวนแรงงานนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน (เฉลี่ย)		1.67	0.66
รายได้ของครัวเรือน (บาท/เดือน)	-	11463.23	2661.66
การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือสถาบันเกษตรกร (ร้อยละ)	-	-	-
- เป็น	66.80	-	-
- ไม่เป็น	33.20	-	-
กลุ่มที่เป็นสมาชิก (ร้อยละ)	-	-	-
- ธกส.	59.10	-	-
- แม่บ้าน	40.90	-	-
การรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตร (ร้อยละ)	-	-	-
- โทรทัศน์	31.80	-	-
- วิทยุ	4.70	-	-
- หนังสือพิมพ์	4.70	-	-
- อินเตอร์เน็ต	28.30	-	-
- เพื่อนบ้าน	30.50	-	-

1.2 ข้อมูลด้านราคาของจาก

ระยะเวลาในการทำสวนจาก: ผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ทำสวนจาก เฉลี่ย 41.36 ปี

พื้นที่ถือครองทำการเกษตรทั้งหมด: ผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีพื้นที่ถือครองทำการเกษตรทั้งหมด เฉลี่ย 14.38 ไร่/ครัวเรือน

จำนวนพื้นที่ทำสวนจาก: ผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรมีพื้นที่ทำสวนจาก เฉลี่ย 4.87 ไร่/ครัวเรือน

แหล่งพันธุ์จากที่ใช้ปลูก: ผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรใช้ปลูกพันธุ์งูเหลือม และก้านแดงในจำนวนเท่ากัน (50.00)

เหตุจูงใจในการปลูกจาก: ผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรสืบทอดจากบรรพบุรุษทั้งหมด

การรับการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการปลูกจาก: ผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรไม่เคยได้รับการฝึกอบรมทั้งหมด

การวิเคราะห์ธาตุอาหารดิน: ผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรทั้งหมดไม่เคยวิเคราะห์ธาตุอาหารดิน

การใส่ปุ๋ย: ผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรทั้งหมดไม่มีการใส่ปุ๋ยสวนจาก

ประเภทการจำหน่าย: ผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรทั้งหมด จำหน่ายใบจากสด

แหล่งจำหน่ายผลผลิตจาก: ผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรทั้งหมดจำหน่ายผลผลิตให้แก่ผู้รับเหมา

ความถี่ในการจำหน่าย: ผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรจำหน่ายผลผลิตจาก เฉลี่ย 2 ครั้ง/ปี

ราคาจำหน่ายผลผลิต: ผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรจำหน่ายผลผลิตจาก เฉลี่ย 2,620.97 บาท/ไร่/ครั้ง

รายได้: ผลการศึกษา พบว่าเกษตรกรมีรายได้ เฉลี่ย 5,241.93 บาท/ไร่/ปี (ดังตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลด้านราคาของจาก **(N = 100)**

ตัวแปร	จำนวน	ค่าร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ระยะเวลาในการทำสวนจาก (ปี)	-	-	41.36	4.13
พื้นที่ถือครองทำการเกษตรทั้งหมด(ไร่/ครัวเรือน)	-	-	14.38	2.67
จำนวนพื้นที่ทำสวนจาก (ไร่/ครัวเรือน)	-	-	4.87	1.20
แหล่งพันธุ์จากที่ใช้ปลูก	-	-	-	-
- พันธุ์งูเหลือม	50	50.00	-	-
- พันธุ์ก้านแดง	50	50.00		
เหตุจูงใจในการปลูกจาก	-	-	-	-
- สืบทอดจากบรรพบุรุษ	100	100	-	-
การรับการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการปลูกจาก	-	-	-	-
- เคย	0	0.00	-	-
- ไม่เคย	100	100.00	-	-
การวิเคราะห์ธาตุอาหารดิน	-	-	-	-
- เคย	0	0.00	-	-
- ไม่เคย	100	100.00	-	-
การใส่ปุ๋ย	-	-	-	-
- ไม่มี	30	100.00	-	-
- มี	0	0.00	-	-
ประเภทการจำหน่าย				
- ใบจากสด	100	100.00	-	-
แหล่งจำหน่ายผลผลิตจาก				
- ผู้รับเหมา	100	100.00		
ความถี่ในการจำหน่าย (ครั้ง/ต่อปี)	-	-	2	0.00
พื้นที่ทำสวนจากทั้งหมด (ไร่/ครัวเรือน)			4.87	1.20
ราคาจำหน่ายผลผลิต (บาท/ไร่/ครั้ง)			2,620.97	351.70
รายได้ (บาท/ไร่/ปี)			5,241.93	703.39854

1.3 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจาก

คำถามในส่วนนี้ เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจากเห็นด้วยกับข้อความต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

4.21 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
3.41 – 4.20	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
2.61 – 3.40	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
1.81 – 2.60	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1.00 – 1.80	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

1.3.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจากด้านเศรษฐกิจ

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจากด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00) เมื่อพิจารณาในแต่ประเด็นโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ลำดับที่ 1 คือ การทำสวนจากสามารถใช้แรงงานในครัวเรือน โดยไม่ต้องจ้างแรงงานภายนอก (ค่าเฉลี่ย 4.47) ลำดับที่ 2 คือ การทำสวนจากมีรายได้สม่ำเสมอตลอดปี (ค่าเฉลี่ย 4.40) ลำดับที่ 3 คือ การทำสวนจากไม่จำเป็นต้องกู้หนี้ยืมสิน (ค่าเฉลี่ย 4.37) ลำดับที่ 4 คือ การทำสวนจากใช้เงินลงทุนเริ่มต้นน้อย และพันธุ์ต้นจากมีราคาถูก (ค่าเฉลี่ย 4.33) ลำดับที่ 5 คือการทำสวนจากให้ผลตอบแทนเร็ว เมื่อเทียบกับอาชีพเกษตรอื่น การทำสวนจากมีกำไรสุทธิมากว่า เมื่อเทียบกับอาชีพเกษตรอื่น (ค่าเฉลี่ย 4.20) ลำดับที่ 6 คือ การทำสวนจากมีค่าใช้จ่ายต่ำ การทำสวนจากมีความเสียงน้อย (ค่าเฉลี่ย 4.17) และมีการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ (ค่าเฉลี่ย 1.40) ตามลำดับ (ดังตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3 ระดับปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจาก

(N = 100)

ปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจาก	□	□. □.	ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจาก
1.1 การทำสวนจากใช้เงินลงทุนเริ่มต้นน้อย	4.33	0.48	เห็นด้วยมากที่สุด
1.2 การทำสวนจากไม่จำเป็นต้องกู้หนี้ยืมสิน	4.37	0.49	เห็นด้วยมากที่สุด
1.3 พันธุ์ต้นจากมีราคาถูก	4.33	0.48	เห็นด้วยมากที่สุด
1.4 การทำสวนจากมีค่าใช้จ่ายต่ำ	4.17	0.70	เห็นด้วยมาก
1.5 การทำสวนจากสามารถใช้แรงงานในครัวเรือน โดยไม่ต้องจ้างแรงงานภายนอก	4.47	0.51	เห็นด้วยมากที่สุด
1.6 การทำสวนจากให้ผลตอบแทนเร็ว เมื่อเทียบกับอาชีพเกษตรอื่น	4.20	0.48	เห็นด้วยมาก
1.7 การทำสวนจากมีกำไรสุทธิมากว่า เมื่อเทียบกับอาชีพเกษตรอื่น	4.20	0.48	เห็นด้วยมาก
1.8 การทำสวนจากมีรายได้สม่ำเสมอตลอดปี	4.40	0.50	เห็นด้วยมากที่สุด
1.9 การทำสวนจากมีความเสียงน้อย	4.17	0.46	เห็นด้วยมาก
1.10 มีการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	1.40	0.50	เห็นด้วยน้อย
รวม	**4.00**	**0.13**	**เห็นด้วยมาก**

1.3.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจากด้านสังคม

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจากด้านสังคมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.18) เมื่อพิจารณาในแต่ประเด็นโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ลำดับที่ 1 คือ มีการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรกับ เจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงาน (ค่าเฉลี่ย 4.53) ลำดับที่ 2 ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว ทำให้มีสุขภาพแข็งแรง (ค่าเฉลี่ย 4.50) ลำดับที่ 3 คือ เป็นอาชีพที่มีเกียรติทำชื่อเสียงให้ครอบครัว ทำให้เกิดการเรียนรู้และนำมาปฏิบัติ การทำสวนจากจะพัฒนาชุมชนให้มีชื่อเสียง (ค่าเฉลี่ย 4.47) ลำดับที่ 4 คือ มีศูนย์กลางในการเรียนรู้สนับสนุน สาธิต เสริมสร้างทักษะ (ค่าเฉลี่ย 4.33) ลำดับที่ 5 คือ ทำให้มีโอกาสอยู่ในพื้นที่และมีครอบครัวที่อบอุ่น (ค่าเฉลี่ย 4.27) ลำดับที่ 6 คือ ได้รับการยอมรับจากสังคม (ค่าเฉลี่ย 4.20) และลำดับที่ 7 คือ มีหน่วยงานจากภาครัฐที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุน (ค่าเฉลี่ย 2.43) (ดังตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4 ระดับปัจจัยด้านสังคมที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจากด้านสังคม

(N = 100)

ปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจาก	□	□. □.	**ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจาก**
2.1 เป็นอาชีพที่มีเกียรติทำชื่อเสียงให้ครอบครัว	4.47	0.51	เห็นด้วยมากที่สุด
2.2 ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว	4.50	0.68	เห็นด้วยมากที่สุด
2.3 ทำให้มีโอกาสอยู่ในพื้นที่และมีครอบครัวที่อบอุ่น	4.27	0.74	เห็นด้วยมากที่สุด
2.4 มีศูนย์กลางในการเรียนรู้สนับสนุน สาธิต เสริมสร้างทักษะ	4.33	0.61	เห็นด้วยมากที่สุด
2.5 มีการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรกับเจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงาน	4.53	0.51	เห็นด้วยมากที่สุด
2.6 มีหน่วยงานจากภาครัฐที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุน	2.43	0.50	เห็นด้วยน้อย
2.7 ทำให้มีสุขภาพแข็งแรง	4.50	0.51	เห็นด้วยมากที่สุด
2.8 ได้รับการยอมรับจากสังคม	4.20	0.85	เห็นด้วยมาก
2.9 ทำให้เกิดการเรียนรู้และนำมาปฏิบัติ	4.47	0.51	เห็นด้วยมากที่สุด
2.10 การทำสวนจากจะพัฒนาชุมชนให้มีชื่อเสียง	4.47	0.51	เห็นด้วยมากที่สุด
รวม	4.18	0.21	เห็นด้วยมาก

1.3.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจากด้านส่งเสริมและเผยแพร่

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจากด้านส่งเสริมและเผยแพร่อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.83) เมื่อพิจารณาในแต่ประเด็นโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ลำดับที่ 1 คือ ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ค่าเฉลี่ย 4.73) ลำดับที่ 2 คือ มีการจัดกิจกรรมเสริมทักษะและความรู้ในการปลูกจาก มีโอกาสได้ไปทัศนศึกษาดูงานจากเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ (ค่าเฉลี่ย 4.57) ลำดับที่ 3 คือ มีการฝึกอบรมความรู้หรือศึกษาดูงาน (ค่าเฉลี่ย 4.53) ลำดับที่ 4 คือ มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริม การได้อ่านเอกสารคำแนะนำในการปลูกจาก มีหน่วยงานภาครัฐอยู่ใกล้แหล่งปลูกจาก (ค่าเฉลี่ย 4.50) ลำดับที่ 5 คือ ได้รับการฝึกปฏิบัติจริงกับเจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (คาเฉลี่ย 3.57) ลำดับที่ 6 คือ ได้รับการฝึกอบรมจากหน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ค่าเฉลี่ย 1.43) และลำดับที่ 7 คือ มีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ องค์ความรู้ด้านการปลูกจากอย่างต่อเนื่อง จากเจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานส่งเสริมการเกษตร (เฉลี่ย 1.40) (ดังตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.5 ระดับปัจจัยด้านส่งเสริมและเผยแพร่ที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจาก

(N = 100)

ปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจาก	□̄	□. □.	ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจาก
3.1 มีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ องค์ความรู้ด้านการปลูกจากอย่างต่อเนื่อง จากเจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานส่งเสริมการเกษตร	1.40	0.50	เห็นด้วยน้อยที่สุด
3.2 ได้รับการฝึกอบรมจากหน่วยงานภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1.43	0.82	เห็นด้วยน้อยที่สุด
3.3 มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริม	4.50	0.51	เห็นด้วยมากที่สุด
3.4 ได้รับการฝึกปฏิบัติจริงกับเจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.57	0.57	เห็นด้วยปานกลาง
3.5 มีการจัดกิจกรรมเสริมทักษะและความรู้ในการปลูกจาก	4.57	0.50	เห็นด้วยมากที่สุด
3.6 การได้อ่านเอกสารคำแนะนำในการปลูกจาก	4.50	0.51	เห็นด้วยมากที่สุด
3.7 มีโอกาสได้ไปทัศนศึกษาดูงานจากเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ	4.57	0.63	เห็นด้วยมากที่สุด
3.8 ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.73	0.45	เห็นด้วยมากที่สุด
3.9 มีการฝึกอบรมความรู้หรือศึกษาดูงาน	4.53	0.51	เห็นด้วยมากที่สุด
3.10 มีหน่วยงานภาครัฐอยู่ใกล้แหล่งปลูกจาก	4.50	0.51	เห็นด้วยมากที่สุด
รวม	3.83	0.21	**เห็นด้วยมาก**

1.4 การเปรียบเทียบระดับปัจจัยด้านสังคมที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจากของเกษตรกร

4.1.1 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจากด้านเศรษฐกิจ

ผลการทดสอบสมมุติฐาน พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจากด้านเศรษฐกิจ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p \leq 0.01$) จึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าระดับปัจจัยด้านเศรษฐกิจส่งผลต่อการทำอาชีพทำสวนจาก และเมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดดับปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจากด้านเศรษฐกิจ พบว่า ประกอบด้วย 9 ประเด็น คือ การทำสวนจากสามารถใช้แรงงานในครัวเรือน โดยไม่ต้องจ้างแรงงานภายนอก ($p \leq 0.01$) การทำสวนจากมีรายได้สม่ำเสมอตลอดปี ($p \leq 0.01$) การทำสวนจากไม่จำเป็นต้องกู้หนี้ยืมสิน ($p \leq 0.01$) การทำสวนจากใช้เงินลงทุนเริ่มต้นน้อย ($p \leq 0.01$) พันธุ์ต้นจากมีราคาถูก($p \leq 0.01$) การทำสวนจากให้ผลตอบแทนเร็ว เมื่อเทียบกับอาชีพเกษตรอื่น ($p \leq 0.01$) การทำสวนจากมีกำไรสุทธิมากว่า เมื่อเทียบกับอาชีพเกษตรอื่น ($p \leq 0.01$) การทำสวนจากมีค่าใช้จ่ายต่ำ ($p \leq 0.01$) และการทำสวนจากมีความเสียงน้อย ($p \leq 0.01$) (ดังตารางที่ 4.6)

ตารางที่ 4.6 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจากด้านเศรษฐกิจ

(N = 100)

ตัวแปร	เกณฑ์ที่กำหนด	$\bar{x}$	S.D.	สถิติทดสอบ
1.1 การทำสวนจากใช้เงินลงทุนเริ่มต้นน้อย	**3.40**	4.33	0.48	t = 49.503 sig = 0.000**
1.2 การทำสวนจากไม่จำเป็นต้องกู้หนี้ยืมสิน	**3.40**	4.37	0.49	t = 48.797 sig = 0.000**
1.3 พันธุ์ต้นจากมีราคาถูก	**3.40**	4.33	0.48	t = 49.503 sig = 0.000**
1.4 การทำสวนจากมีค่าใช้จ่ายต่ำ	**3.40**	4.17	0.70	t = 32.652 sig = 0.000**
1.5 การทำสวนจากสามารถใช้แรงงานในครัวเรือน โดยไม่ต้องจ้างแรงงานภายนอก	**3.40**	4.47	0.51	t = 48.215 sig = 0.000**
1.6 การทำสวนจากให้ผลตอบแทนเร็ว เมื่อเทียบกับอาชีพเกษตรอื่น	**3.40**	4.20	0.48	t = 47.507 sig = 0.000**
1.7 การทำสวนจากมีกำไรสุทธิมากว่า เมื่อเทียบกับอาชีพเกษตรอื่น	**3.40**	4.20	0.48	t = 47.507 sig = 0.000**
1.8 การทำสวนจากมีรายได้สม่ำเสมอตลอดปี	**3.40**	4.40	0.50	t = 48.367 sig = 0.000**

ตารางที่ 4.6 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจากด้านเศรษฐกิจ (ต่อ)

(N = 100)

ตัวแปร	เกณฑ์ที่กำหนด	□̄	□. □.	สถิติทดสอบ
1.9 การทำสวนจากมีความเสียงน้อย	**3.40**	4.17	0.46	t = 49.491 sig = 0.000**
1.10 มีการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	**3.40**	1.40	0.50	t = 15.389 sig = 0.000**
รวม	**3.40**	**4.00**	**0.13**	**t = 92.336** **sig = 0.000**

4.1.2 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจากด้านสังคม

ผลการทดสอบสมมุติฐาน พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจากด้านสังคม สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p \leq 0.01$) จึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าระดับปัจจัยด้านสังคมส่งผลต่อการทำอาชีพทำสวนจาก และเมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดดับปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจากด้านสังคม พบว่า ประกอบด้วย 9 ประเด็น คือ มีการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรกับ เจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงาน ($p \leq 0.01$) ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว ($p \leq 0.01$) ทำให้มีสุขภาพแข็งแรง ($p \leq 0.01$) เป็นอาชีพที่มีเกียรติทำชื่อเสียงให้ครอบครัว ($p \leq 0.01$) ทำให้เกิดการเรียนรู้และนำมาปฏิบัติ ($p \leq 0.01$) การทำสวนจากจะพัฒนาชุมชนให้มีชื่อเสียง ($p \leq 0.01$) มีศูนย์กลางในการเรียนรู้สนับสนุน สาธิต เสริมสร้างทักษะ ($p \leq 0.01$) ได้รับการยอมรับจากสังคม ($p \leq 0.01$) และทำให้มีโอกาสอยู่ในพื้นที่และมีครอบครัวที่อบอุ่น ($p \leq 0.01$) (ดังตารางที่ 4.7)

ตารางที่ 4.7 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจากด้านสังคม

(N = 100)

ตัวแปร	เกณฑ์ที่กำหนด	□̄	□. □.	สถิติทดสอบ
2.1 เป็นอาชีพที่มีเกียรติทำชื่อเสียงให้ครอบครัว	3.40	4.47	0.51	t = 48.215 sig = 0.000**
2.2 ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว	3.40	4.50	0.68	t = 36.125 sig = 0.000**
2.3 ทำให้มีโอกาสอยู่ในพื้นที่และมีครอบครัวที่อบอุ่น	3.40	4.27	0.74	t = 31.594 sig = 0.000**
2.4 มีศูนย์กลางในการเรียนรู้สนับสนุน สาธิต เสริมสร้างทักษะ	3.40	4.33	0.61	t = 39.135 sig = 0.000**
2.5 มีการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรกับ เจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงาน	3.40	4.53	0.51	t = 48.934 sig = 0.000**

ตารางที่ 4.7 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจากด้านสังคม (ต่อ)

(N = 100)

ตัวแปร	เกณฑ์ที่กำหนด	□̄	□. □.	สถิติทดสอบ
2.6 มีหน่วยงานจากภาครัฐที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุน	3.40	2.43	0.50	t = 26.444 sig = 0.000**
2.7 ทำให้มีสุขภาพแข็งแรง	3.40	4.50	0.51	t = 48.466 sig = 0.000**
2.8 ได้รับการยอมรับจากสังคม	3.40	4.20	0.85	t = 27.163 sig = 0.000**
2.9 ทำให้เกิดการเรียนรู้และนำมาปฏิบัติ	3.40	4.47	0.51	t = 48.215 sig = 0.000**
2.10 การทำสวนจากจะพัฒนาชุมชนให้มีชื่อเสียง	3.40	4.47	0.51	t = 30.113 sig = 0.000**
รวม	3.40	4.18	0.21	t = 110.027 sig = 0.000**

4.1.3 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจากด้านส่งเสริมและเผยแพร่

ผลการทดสอบสมมุติฐาน พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจากด้านส่งเสริมและเผยแพร่ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p \leq 0.01$) จึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าระดับปัจจัยด้านส่งเสริมและเผยแพร่ส่งผลต่อการทำอาชีพทำสวนจาก และเมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดดับปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจากด้านส่งเสริมและเผยแพร่ พบว่า ประกอบด้วย 8 ประเด็น คือ ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ($p \leq 0.01$) มีการจัดกิจกรรมเสริมทักษะและความรู้ในการปลูกจาก ($p \leq 0.01$)มีโอกาสได้ไปทัศนศึกษาดูงานจากเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ ($p \leq 0.01$) การฝึกอบรมความรู้หรือศึกษาดูงาน($p \leq 0.01$)ได้รับการฝึกปฏิบัติจริงกับเจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ($p \leq 0.01$)มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริม ($p \leq 0.01$)การได้อ่านเอกสารคำแนะนำในการปลูกจาก ($p \leq 0.01$) และมีหน่วยงานภาครัฐอยู่ใกล้แหล่งปลูกจาก ($p \leq 0.01$) (ดังตารางที่ 4.8)

ตารางที่ 4.8 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจากด้านส่งเสริมและเผยแพร่

(N = 100)

ตัวแปร	เกณฑ์ที่กำหนด	$\bar{x}$	S.D.	สถิติทดสอบ
3.1 มีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ องค์ความรู้ด้านการปลูกจากอย่างต่อเนื่อง จากเจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานส่งเสริมการเกษตร	3.40	1.40	0.50	t = 15.389 sig = 0.000**
3.2 ได้รับการฝึกอบรมจากหน่วยงานภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.40	1.43	0.82	t = 9.607 sig = 0.000**
3.3 มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริม	3.40	4.50	0.51	t = 48.466 sig = 0.000**
3.4 ได้รับการฝึกปฏิบัติจริงกับเจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.40	3.57	0.57	t = 34.374 sig = 0.000**
3.5 มีการจัดกิจกรรมเสริมทักษะและความรู้ในการปลูกจาก	3.40	4.57	0.50	t = 49.628 sig = 0.000**
3.6 การได้อ่านเอกสารคำแนะนำในการปลูกจาก	3.40	4.50	0.51	t = 48.466 sig = 0.000**
3.7 มีโอกาสได้ไปทัศนศึกษาดูงานจากเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ	3.40	4.57	0.63	t = 39.952 sig = 0.000**
3.8 ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.40	4.73	0.45	t = 57.641 sig = 0.000**
3.9 มีการฝึกอบรมความรู้หรือศึกษาดูงาน	3.40	4.53	0.51	t = 48.934 sig = 0.000**
3.10 มีหน่วยงานภาครัฐอยู่ใกล้แหล่งปลูกจาก	3.40	4.50	0.51	t = 48.466 sig = 0.000**
รวม	**3.40**	**3.83**	**0.21**	t = 98.215 sig = 0.000**

1.5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอาชีพทำสวนจากของเกษตรกรผู้ทำสวนจากในพื้นที่ ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

การศึกษาเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอาชีพทำสวนจากของเกษตรกรผู้ทำสวนจากของเกษตรกร เป็นคำถามที่เกษตรกรตอบได้มากกว่า 1 ข้อ จากคำตอบทั้งหมด 63 คำตอบ ผลการศึกษาพบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอาชีพทำสวนจากของเกษตรกรผู้ทำสวนจาก มากที่สุด (ร้อยละ 39.73) ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ รองลงมา (ร้อยละ 31.51) สิทธิในการเข้าถึงที่ดินมีน้อย และขาดการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ องค์ความรู้ด้านการปลูกกระบวนการผลิตจากอย่างต่อเนื่อง จากเจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานส่งเสริมการเกษตร (ร้อยละ 28.77) (ดังตารางที่ 4.9)

ตางรางที่ 4.9 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอาชีพทำสวนจากของเกษตรกรผู้ทำสวนจากในพื้นที่ ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

(N = 63)

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1. ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ	29	39.73
2. ขาดการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ องค์ความรู้ด้านการปลูกกระบวนการผลิตจากอย่างต่อเนื่อง จากเจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานส่งเสริมการเกษตร	21	28.77
3. สิทธิในการเข้าถึงที่ดินมีน้อย	23	31.51

2. ผู้รับเหมาสวนจากในพื้นที่ ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

2.1 ข้อมูลทั่วไปด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้รับเหมาจาก

2.1.1. ข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้รับเหมาจาก

เพศ ผลการศึกษาพบว่า ผู้รับเหมาส่วนใหญ่ ร้อยละ 50.00 เพศชาย และร้อยละ 50.00 เป็นเพศหญิง

อายุ ผลการศึกษาพบว่า ผู้รับเหมาส่วนใหญ่ อายุเฉลี่ย 46.10 ปี

ระดับการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ผู้รับเหมาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 45.00) จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น รองลงมา (ร้อยละ 40.00) จบชั้นประถมศึกษา และร้อยละ 15.00 จบมัธยมศึกษาตอนปลาย

จำนวนสมาชิกในครอบครัว ผลการศึกษาพบว่า ผู้รับเหมาส่วนใหญ่ เฉลี่ย 4.22 คน อยู่ในภาคการเกษตร เฉลี่ย 2.54 คน อยู่นอกภาคการเกษตร เฉลี่ย 1.67 คน

รายได้ของครัวเรือน ผลการศึกษาพบว่า ผู้รับเหมาส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ย 19,891.50 บาท ต่อเดือน

การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือสถาบันเกษตรกร ผลการศึกษาพบว่า ผู้รับเหมาเป็นสมาชิกกลุ่มหรือสถาบันเกษตรกร ร้อยละ 85.00 และเมื่อศึกษารายละเอียดพบว่า เป็นสมาชิกมากที่สุด คือ กลุ่ม ธกส. ร้อยละ 37.14 และกลุ่มกองทุนหมู่บ้านในจำนวนเท่ากัน และร้อยละ 25.71กลุ่มแม่บ้าน

การรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตร ผลการศึกษาพบว่า ผู้รับเหมา ร้อยละ 31.75 มีรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรมากที่สุด คือ โทรทัศน์ รองลงมาร้อยละ 22.22 รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรจากวิทยุ ร้อยละ 19.05 รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรจากเพื่อนบ้าน และร้อยละ 14.29 รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรจากอินเตอร์เน็ต และร้อยละ 12.70 รับรู้ข่าวสารจาก หนังสือพิมพ์ เท่ากัน (ดังตารางที่ 4.10)

ตารางที่ 4.10 ข้อมูลทั่วไปด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้รับเหมาจาก

(N = 20)

ตัวแปร	จำนวน	ค่าร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1. เพศ	-	-	-	-
- ชาย	10	50.00	-	-
- หญิง	10	50.00	-	-
2. อายุ	-	-	46.10	9.72
3. ระดับการศึกษา	-	-	-	-
- จบชั้นประถมศึกษา	8	40.00	-	-
- จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	9	45.00	-	-
- จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	3	15.00	-	-

ตารางที่ 4.10 ข้อมูลทั่วไปด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้รับเหมาจาก (ต่อ)

(N = 20)

ตัวแปร	จำนวน	ค่าร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. จำนวนสมาชิกในครอบครัว (คน/ครัวเรือน)	-	-	3.80	1.11
- จำนวนสมาชิกที่ทำงานในการเกษตรของครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)	-	-	2.50	1.05
- จำนวนสมาชิกที่ทำงานในภาคการเกษตรของครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)	-	-	1.30	0.60
5. รายได้ของครัวเรือน (บาท/เดือน)	-	-	19,891.50	7654.85
6. การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือสถาบันเกษตรกร	-	-	-	-
- เป็นสมาชิก	17	85.00	-	-
- ไม่เป็นสมาชิก	3	15.00	-	-
กลุ่มที่เป็นสมาชิก (n = 23)	-	-	-	-
- กลุ่ม ธกส.	13	37.14	-	-
- กลุ่มแม่บ้าน	9	25.71	-	-
- กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน	1	37.14	-	
7. ช่องทางการรับข้อมูลข่าวสารด้านเกษตร (N = 63)	-	-	-	-
- โทรทัศน์	20	31.75	-	-
- วิทยุ	14	22.22	-	-
- หนังสือพิมพ์	8	12.70	-	-
- อินเตอร์เน็ต	9	14.29	-	-
- เพื่อนบ้าน	12	19.05	-	-
8. ที่อยู่ผู้รับเหมา	-	-	-	-
- คนในพื้นที่	20	100.00	-	-
9. ระยะเวลาในการรับเหมา	-	-	40.40	2.82
10. เหตุจูงใจในการรับเหมาจาก	-	-	-	-
- อาชีพเสริม	20	100.00	-	-
11. วัตถุประสงค์ในการรับเหมาจาก	-	-	-	-
- มุ่งเพื่อจำหน่ายเป็นหลัก ครัวเรือน)	3	15.00	-	-
- เพื่อเป็นรายได้เสริม	17	85.00	-	-

2.2 ข้อมูลด้านราคาของจากของผู้รับเหมา

2.2.1 ข้อมูลด้านราคาของจากสด

ผลการศึกษาพบว่า ผู้รับเหมามีต้นทุนการรับซื้อใบจากสดทั้งหมด เฉลี่ย 2,100 บาท/ไร่/ครั้ง โดยทั้งหมดเป็นต้นทุนผันแปร เฉลี่ย 2,100 บาท/ไร่/ครั้ง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่าจ้างแรงงานตัดจากสด เฉลี่ย 1,800 บาท/ไร่/ครั้ง และค่าน้ำมันรถ 300 บาท/ครั้ง ผู้รับเหมามีรายได้สุทธิจากการรับซื้อใบจากสด เฉลี่ย 3,075 บาท/ไร่/ครั้ง และมีกำไรสุทธิจากการรับซื้อใบจากสด 975 บาท/ไร่/ครั้ง

2.2.2 ข้อมูลด้านราคาของจากแห้ง

ผลการศึกษาพบว่า ผู้รับเหมามีทุนการทำใบจากแห้ง 2,425 บาท/ไร่/ครั้ง โดยทั้งหมดเป็นต้นทุนผันแปร เฉลี่ย 2,425 บาท/ไร่/ครั้ง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่าลอกจากแห้ง เฉลี่ย 1,025 บาท/ไร่ ค้าจ้างเหมาสับยอด 900 บาท/ไร่ และค่าขนส่ง 500 บาท/ครั้ง ผู้รับเหมามีรายได้สุทธิจากการจำหน่ายใบจากแห้ง 10,800 บาท/ไร่/ครั้ง และมีกำไรสุทธิ 8,375 บาท/ไร่/ครั้ง (ดังตารางที่ 4.11)

ตารางที่ 4.11 ข้อมูลด้านราคาของจาก

(N = 20)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
จากสด		
- ใบจากสด (กก./ไร่/ครั้ง)	4,500	134.27
มูลค่าใบจากสด		
- ราคาใบจากสด (205 มัด/ไร่) มัดละ 15 บาท	3,075	16.97
ต้นทุนผันแปร (บาท/ไร่)	2,100	111.87
- ค่าจ้างแรงงานตัดจากสด (2 บาท/900 ยอด/ไร่)	1,800	74.45
- ค่าน้ำมันรถ (ครั้ง/ไร่)	300	45.98
รายได้สุทธิ	3,075	16.97
กำไรสุทธิ	975	108.94
จากแห้ง		
ใบจากแห้ง (กก./ครั้ง/ไร่)	135	6.28
มูลค่าใบจากแห้ง		
- ราคาใบจากแห้ง (135 กก./80 บาท/ไร่)	10,800	71.06
ต้นทุนผันแปร (บาท/ไร่)	2,425	24.91
- ลอกจากแห้ง (มัด 5 บาท /205 มัด/ 1 ไร่)	1,025	3.94
- ค่าจ้างเหมาสับยอด (1 บาท/900 ยอด/ไร่)	900	15.81
- ค่าขนส่ง (ครั้ง)	500	29.15
รายได้สุทธิ	10,800	71.06
กำไรสุทธิ	8,375	49.45

2.3 ปัญหาอุปสรรคในการรับเหมาสวนจากของผู้รับเหมา

การศึกษาเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการรับเหมาสวนจากของผู้รับเหมาของผู้รับเหมา เป็นคำถามที่เกษตรกรตอบได้มากกว่า 1 ข้อ จากคำตอบทั้งหมด 10 คำตอบ ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาอุปสรรคในการรับเหมาสวนจากของผู้รับเหมา คือ ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ และต่างประเทศเข้ามาตีราคาจากเท่ากัน (ดังตารางที่ 4.12)

ตารางที่ 4.12 ปัญหาอุปสรรคในการรับเหมาสวนจากของผู้รับเหมา

(N = 10)

ปัญหาอุปสรรค	จำนวน	ร้อยละ
1. ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ	5	50.00
2. ต่างประเทศเข้ามาตีราคาจาก	5	50.00

3. ประชาชนที่นิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก

3.1 ข้อมูลทั่วไปด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1. ข้อมูลทั่วไปด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนที่นิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก

เพศ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่นิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ส่วนใหญ่ ร้อยละ 98.00 เพศชาย และร้อยละ 2.00 เป็นเพศหญิง

อายุ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่นิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ส่วนใหญ่ อายุเฉลี่ย 46.39 ปี

ระดับการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่นิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 45.33) จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น รองลงมา (ร้อยละ 34.67) ร้อยละ 16.00 จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 2.00 จบชั้นอนุปริญญา และจบชั้นปริญญาตรีหรือสูงกว่า

จำนวนสมาชิกในครอบครัว ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่นิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ส่วนใหญ่ เฉลี่ย 3.87 คน อยู่ในภาคการเกษตร เฉลี่ย 2.47 คน อยู่นอกภาคการเกษตร เฉลี่ย 1.39 คน

รายได้ของครัวเรือน ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่นิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ย 20,021.67 บาท ต่อเดือน

การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือสถาบันเกษตรกร ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่นิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก เป็นสมาชิกกลุ่มหรือสถาบันเกษตรกร ร้อยละ 82.67 และเมื่อศึกษารายละเอียดพบว่าเป็นสมาชิกมากที่สุด คือ กลุ่ม กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน ร้อยละ 40.08 กลุ่ม ธกส. ร้อยละ 37.70 และร้อยละ 22.22 กลุ่มแม่บ้าน

การรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตร ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่นิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ร้อยละ 31.78 มีรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรมากที่สุด คือ โทรทัศน์ รองลงมาร้อยละ 22.03 รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรจากวิทยุ ร้อยละ 19.07 รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรจากเพื่อนบ้าน และร้อยละ 13.98 รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรจากอินเตอร์เน็ต และร้อยละ 13.14 รับรู้ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์เท่ากัน (ดังตารางที่ 4.13)

ตารางที่ 4.13 ข้อมูลทั่วไปด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

(N = 150)

ตัวแปร	จำนวน	ค่าร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1. เพศ	-	-	-	-
- ชาย	147	98.00	-	-
- หญิง	3	2.00	-	-
2. อายุ	-	-	46.39	8.97
3. ระดับการศึกษา	-	-	-	-
- จบชั้นประถมศึกษา	52	34.67	-	-
- จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	68	45.33	-	-
- จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	24	16.00	-	-

ตารางที่ 4.13 ข้อมูลทั่วไปด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

(N = 150)

ตัวแปร	จำนวน	ค่าร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- จบชั้นอนุปริญญา	3	2.00	-	-
- จบชั้นปริญญาตรีหรือสูงกว่า	3	2.00	-	-
4. จำนวนสมาชิกในครอบครัว (คน/ครัวเรือน)	-	-	3.87	1.19
- จำนวนสมาชิกที่ทำงานในการเกษตรของครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)	-	-	2.47	1.03
- จำนวนสมาชิกที่ทำงานในภาคการเกษตรของครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)	-	-	1.39	0.83
5. รายได้ของครัวเรือน (บาท/เดือน)	-	-	20,021.67	7466.99
6. การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือสถาบันเกษตรกร	-	-	-	-
- เป็นสมาชิก	124	82.67	-	-
- ไม่เป็นสมาชิก	26	17.33	-	-
กลุ่มที่เป็นสมาชิก (n = 252)	-	-	-	-
- กลุ่ม ธกส.	95	37.70	-	-
- กลุ่มแม่บ้าน	56	22.22	-	-
- เงินล้าน	101	40.08	-	
7. ช่องทางการรับข้อมูลข่าวสารด้านเกษตร (N = 472)	-	-	-	-
- โทรทัศน์	150	31.78	-	-
- วิทยุ	104	22.03	-	-
- หนังสือพิมพ์	62	13.14	-	-
- อินเตอร์เน็ต	66	13.98	-	-
- เพื่อนบ้าน	90	19.07	-	-

3.2 ระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก

คำถามในส่วนนี้ เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก เห็นด้วยกับข้อความต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

4.21 – 5.00	หมายถึง	มีผลมากที่สุด
3.41 – 4.20	หมายถึง	มีผลมาก
2.61 – 3.40	หมายถึง	มีผลปานกลาง
1.81 – 2.60	หมายถึง	มีผลน้อย
1.00 – 1.80	หมายถึง	มีผลน้อยที่สุด

3.2.1 ระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จากด้านผลิตภัณฑ์

ผลการศึกษาพบว่า ระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ด้านผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมีผลมาก (ค่าเฉลี่ย 3.91) เมื่อพิจารณาในแต่ประเด็นโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ลำดับที่ 1 คือ คุณภาพของผลิตภัณฑ์ (4.87) ลำดับที่ 2 ตรายี่ห้อของผลิตภัณฑ์ (ค่าเฉลี่ย 4.80) ลำดับที่ 3 คือ ผลิตภัณฑ์มีเอกลักษณ์เฉพาะประจาท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ย 4.80) ลำดับที่ 3 คือ คุณภาพของผลิตภัณฑ์ (ค่าเฉลี่ย 3.97) ลำดับที่ 4 คือ อายุการเก็บรักษาของผลิตภัณฑ์ (ค่าเฉลี่ย 3.57) ลำดับที่ 5 คือ ประเภทและรูปแบบของผลิตภัณฑ์ (ค่าเฉลี่ย 2.57) ลำดับที่ 6 มีบริการหลังการขาย หรือรับคืนสินค้าที่ชำรุดจากการผลิต (ค่าเฉลี่ย 3.62) ลำดับที่ 7 คือ มีการออกแบบและสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ และเครื่องหมายรับรองมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ ในจำนวนเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 3.53) และลำดับที่ 7 คือ ประเภทและรูปแบบของผลิตภัณฑ์ (ค่าเฉลี่ย 3.43) ตามลำดับ (ดังตารางที่ 4.14)

ตารางที่ 4.14 ระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จากด้านผลิตภัณฑ์

(N = 150)

ปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก	□	□. □.	ระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก
1.1 ตรายี่ห้อของผลิตภัณฑ์	4.80	0.35	มีผลมากที่สุด
1.2 คุณภาพของผลิตภัณฑ์	4.87	0.50	มีผลมากที่สุด
1.3 ประเภทและรูปแบบของผลิตภัณฑ์	3.43	0.50	มีผลมาก
1.4 อายุการเก็บรักษาของผลิตภัณฑ์	3.57	0.67	มีผลมาก
1.5 ผลิตภัณฑ์มีเอกลักษณ์เฉพาะประจำท้องถิ่น	3.97	0.51	มีผลมาก
1.6 มีการออกแบบและสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ	3.53	0.43	มีผลมาก
1.7 เครื่องหมายรับรองมาตรฐานของผลิตภัณฑ์	3.53	0.00	มีผลมาก
1.8 มีบริการหลังการขาย หรือรับคืนสินค้าที่ชำรุดจากการผลิต	3.62	0.41	มีผลมาก
รวม	**3.91**	**0.17**	**มีผลมาก**

3.2.2 ระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จากด้านราคา

ผลการศึกษาพบว่า ระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จากด้านราคา อยู่ในระดับมีผลมาก (ค่าเฉลี่ย 4.10) เมื่อพิจารณาในแต่ประเด็นโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ลำดับที่ 1 คือ มีการให้ข้อมูลราคาสินค้า (ค่าเฉลี่ย 4.77) ลำดับที่ 2 คือ ราคาของผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.57) ลำดับที่ 3 คือ ราคาผลิตภัณฑ์ใกล้เคียงกันกับผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกัน (ค่าเฉลี่ย 4.47) ลำดับที่ 4 คือ มีวิธีการชำระเงินหลากหลาย (ค่าเฉลี่ย 3.90) ลำดับที่ 5 คือ มีระดับราคาสินค้าที่หลากหลาย (ค่าเฉลี่ย 3.50) และลำดับที่ 6 คือ สามารถต่อรองราคาได้ (ค่าเฉลี่ย 3.41) ตามลำดับ (ดังตารางที่ 4.15)

ตารางที่ 4.15 ระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จากด้านราคาด้านราคา

(N = 150)

ปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก	□	□. □.	ระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก
2.1 ราคาผลิตภัณฑ์ใกล้เคียงกันกับผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกัน	4.47	0.51	มีผลมากที่สุด
2.2 สามารถต่อรองราคาได้	3.41	0.71	มีผลมาก
2.3 มีวิธีการชำระเงินหลากหลาย	3.90	0.00	มีผลมาก
2.4 ราคาของผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับคุณภาพ	4.57	0.50	มีผลมากที่สุด
2.5 มีการให้ข้อมูลราคาสินค้า	4.77	0.43	มีผลมากที่สุด
2.6 มีระดับราคาสินค้าที่หลากหลาย	3.50	0.51	มีผลมาก
รวม	**4.10**	**0.22**	**มีผลมาก**

3.2.3 ระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จากด้านการจัดจำหน่าย

ผลการศึกษาพบว่า ระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จากด้านการจัดจำหน่าย อยู่ในระดับมีผลมาก (ค่าเฉลี่ย 3.81) เมื่อพิจารณาในแต่ประเด็นโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ลำดับที่ 1 คือ มีสินค้าพร้อมสำหรับการขายอยู่เสมอ (ค่าเฉลี่ย 4.73) ลำดับที่ 2 คือ ความสะดวกในการหาซื้อ (ค่าเฉลี่ย 4.50) ลำดับที่ 3 คือ การสั่งซื้อผ่านทางโทรศัพท์ (ค่าเฉลี่ย 3.77) ลำดับที่ 4 คือ สถานที่ซื้อสะดวกต่อการเดินทางและมีที่จอดรถ (ค่าเฉลี่ย 3.53) ลำดับที่ 5 คือ สถานที่จำหน่ายสะอาด สวยงาม (ค่าเฉลี่ย 3.50) ลำดับที่ 6 คือ มีวิธีการแสดงการผลิตสินค้าให้ลูกค้าชม (ค่าเฉลี่ย 3.45) และการขายสินค้าผ่านเว็บไซต์ (ค่าเฉลี่ย 3.42) ตามลำดับ (ดังตารางที่ 4.16)

ตารางที่ 4.16 ระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จากด้านส่งเสริมและเผยแพร่

(N = 150)

ปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก	□	□. □.	ระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก
3.1 ความสะดวกในการหาซื้อ	4.50	0.51	มีผลมากที่สุด
3.2 สถานที่จำหน่ายสะอาด สวยงาม	3.50	0.45	มีผลมาก
3.3 มีสินค้าพร้อมสำหรับการขายอยู่เสมอ	4.73	0.45	มีผลมาก
3.4 มีวิธีการแสดงการผลิตสินค้าให้ลูกค้าชม	3.45	0.43	มีผลมาก
3.5 สถานที่ซื้อสะดวกต่อการเดินทางและมีที่จอดรถ	3.53	0.50	มีผลมาก
3.6 การสั่งซื้อผ่านทางโทรศัพท์	3.77	0.50	มีผลมาก
3.7 การขายสินค้าผ่านเว็บไซต์	3.42	0.00	มีผลมาก
รวม	**3.81**	**0.17**	**มีผลมาก**

3.2.4 ระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จากด้านการส่งเสริมการตลาด

ผลการศึกษาพบว่า ระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จากด้านการส่งเสริมการตลาดอยู่ในระดับมีผลมาก (ค่าเฉลี่ย 3.57) เมื่อพิจารณาในแต่ประเด็นโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ลำดับที่ 1 คือ มีการโฆษณาผ่านสื่อต่างๆ (ค่าเฉลี่ย 3.72) ลำดับที่ 2 คือ มีการโฆษณาผ่านสื่อต่างๆ มีการจัดส่งเสริมการขายอย่างต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย 3.63) ลำดับที่ 3 คือ มีการเปลี่ยนคืนสินค้าได้ (ค่าเฉลี่ย 3.50) และลำดับที่ 4 คือ มีการชิงโชค(ค่าเฉลี่ย 3.45) (ดังตารางที่ 4.17)

ตารางที่ 4.17 ระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จากด้านการส่งเสริมการตลาด

(N = 150)

ปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก	□	□. □.	ระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก
4.1 มีการเปลี่ยนคืนสินค้าได้	3.50	0.35	มีผลมาก
4.2 มีการโฆษณาผ่านสื่อต่างๆ	3.72	0.38	มีผลมาก
4.3 มีการชิงโชค	3.45	0.45	มีผลมาก
4.4 มีการจัดส่งเสริมการขายอย่างต่อเนื่อง	3.63	0.18	มีผลมาก
รวม	**3.57**	**0.22**	**มีผลมาก**

3.3 การเปรียบเทียบระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก

3.3.1 การเปรียบเทียบระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ด้านผลิตภัณฑ์

ผลการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ด้านผลิตภัณฑ์ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p \leq 0.01$) จึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ด้านผลิตภัณฑ์ส่งผลต่อระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก (ดังตารางที่ 4.18)

ตารางที่ 4.18 การเปรียบเทียบระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จากด้านผลิตภัณฑ์

(N = 150)

ตัวแปร	เกณฑ์ที่กำหนด	□T	□. □.	สถิติทดสอบ
1.1 ตรายี่ห้อของผลิตภัณฑ์	3.40	4.80	0.41	t = 64.622 sig = 0.000**
1.2 คุณภาพของผลิตภัณฑ์	3.40	4.87	0.35	t = 77.097 sig = 0.000**
1.3 ประเภทและรูปแบบของผลิตภัณฑ์	3.40	3.43	0.50	t = 37.311 sig = 0.000**
1.4 อายุการเก็บรักษาของผลิตภัณฑ์	3.40	3.57	0.50	t = 27.893 sig = 0.000**
1.5 ผลิตภัณฑ์มีเอกลักษณ์เฉพาะประจาท้องถิ่น	3.40	3.97	0.67	t = 24.300 sig = 0.000**
1.6 มีการออกแบบและสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ	3.40	3.53	0.51	t = 16.551 sig = 0.000**
1.7 เครื่องหมายรับรองมาตรฐานของผลิตภัณฑ์	3.40	3.53	0.43	t = 15.703 sig = 0.000**
1.8 มีบริการหลังการขาย หรือรับคืนสินค้าที่ชำรุดจากการผลิต	3.40	3.62	0.00	t = 64.622 sig = 0.000**
รวม	**3.40**	**3.91**	**0.17**	**t = 92.34 sig = 0.000****

3.3.2 การเปรียบเทียบระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ด้านราคา

ผลการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ด้านราคา สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p \leq 0.01$) จึงยอมปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ด้านราคาส่งผลต่อระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก (ดังตารางที่ 4.19)

ตารางที่ 4.19 การเปรียบเทียบระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จากด้านราคา

(N = 150)

ตัวแปร	เกณฑ์ที่กำหนด	□	□. □.	สถิติทดสอบ
2.1 ราคาผลิตภัณฑ์ใกล้เคียงกันกับผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกัน	3.40	4.47	0.51	t = 64.622 sig = 0.000**
2.2 สามารถต่อรองราคาได้	3.40	3.41	0.71	t = 77.097 sig = 0.000**
2.3 มีวิธีการชำระเงินหลากหลาย	3.40	3.90	0.00	t = 37.311 sig = 0.000**
2.4 ราคาของผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับคุณภาพ	3.40	4.57	0.50	t = 27.893 sig = 0.000**
2.5 มีการให้ข้อมูลราคาสินค้า	3.40	4.77	0.43	t = 24.300 sig = 0.000**
2.6 มีระดับราคาสินค้าที่หลากหลาย	3.40	3.50	0.51	t = 16.551 sig = 0.000**
รวม	**3.40**	**4.10**	**0.22**	**t = 73.88 sig = 0.000****

3.3.3 การเปรียบเทียบระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ด้านการจัดจำหน่าย

ผลการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ด้านการจัดจำหน่าย สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p \leq 0.01$) จึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ด้านการจัดจำหน่ายส่งผลต่อระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก (ดังตารางที่ 4.20)

ตารางที่ 4.20 การเปรียบเทียบระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จากด้านการจัดจำหน่าย

(N = 150)

ตัวแปร	เกณฑ์ที่กำหนด	□	□. □.	สถิติทดสอบ
3.1 ความสะดวกในการหาซื้อ	3.40	4.50	0.51	t = 48.466 sig = 0.000**
3.2 สถานที่จำหน่ายสะอาด สวยงาม	3.40	3.50	0.45	t = 15.425 sig = 0.000**
3.3 มีสินค้าพร้อมสำหรับการขายอยู่เสมอ	3.40	4.73	0.45	t = 57.641 sig = 0.000**
3.4 มีวิธีการแสดงการผลิตสินค้าให้ลูกค้าชม	3.40	3.45	0.43	t = 15.703 sig = 0.000**
3.5 สถานที่ซื้อสะดวกต่อการเดินทางและมีที่จอดรถ	3.40	3.53	0.50	t = 15.577 sig = 0.000**
3.6 การสั่งซื้อผ่านทางโทรศัพท์	3.40	3.77	0.50	t = 30.066 sig = 0.000**
3.7 การขายสินค้าผ่านเว็บไซต์	3.40	3.42	0.00	t = 48.466 sig = 0.000**
รวม	**3.40**	**3.81**	**0.17**	**t = 77.19 sig = 0.000****

3.3.4 การเปรียบเทียบระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ด้านการส่งเสริมการตลาด

ผลการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ด้านการส่งเสริมการตลาดสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p \leq 0.01$) จึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ด้านการส่งเสริมการตลาดมีผลต่อปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก (ดังตารางที่ 4.21)

ตารางที่ 4.21 การเปรียบเทียบระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จากด้านการส่งเสริมการตลาด

(N = 150)

ตัวแปร	เกณฑ์ที่กำหนด	□	□. □.	สถิติทดสอบ
4.1 มีการเปลี่ยนคืนสินค้าได้	3.40	3.50	0.35	t = 17.954 sig = 0.000**
4.2 มีการโฆษณาผ่านสื่อต่างๆ	3.40	3.72	0.38	t = 16.858 sig = 0.000**
4.3 มีการชิงโชค	3.40	3.45	0.45	t = 15.425 sig = 0.000**
4.4 มีการจัดส่งเสริมการขายอย่างต่อเนื่อง	3.40	3.63	0.18	t = 31.000 sig = 0.000**
รวม	**3.40**	**3.57**	**0.22**	**t = 28.169 sig = 0.000****

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษากลไกราคาของผลิตภัณฑ์จาก ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ครั้งนี้ รวบรวมข้อมูลโดยการสอบถามเกษตรกร จำนวน 100 ราย พ่อคนกลาง จำนวน 20 ราย และผู้บริโภค จำนวน 150 ราย นำเสนอผลการศึกษาในประเด็น ข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งกลไกราคาของผลิตภัณฑ์จาก โดยมีรายละเอียดผลการศึกษาดังนี้

1.สรุปผลการศึกษา

1. เกษตรกรทำสวนจาก

1.1. ข้อมูลทั่วไปด้านเศรษฐกิจและสังคม

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 56.00 เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 45.70 ปี จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 38.20 มีรายได้ของครัวเรือน เฉลี่ย 11,463.23 บาท ส่วนการเป็นสมาชิกกลุ่มหรือสถาบันเกษตรพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่ม ธกส. (ร้อยละ 59.10)

1.2 ข้อมูลด้านราคาของจาก

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ทำสวนจาก เป็นระยะเวลา เฉลี่ย 41.36 ปี มีพื้นที่ถือครองทำการเกษตรทั้งหมด เฉลี่ย 14.38 ไร่/ครัวเรือน และเป็นพื้นที่ทำสวนจาก เฉลี่ย 4.87 ไร่/ครัวเรือน แหล่งพันธุ์จากที่ใช้ปลูก ได้แก่ พันธุ์งูเหลือม และก้านแดงในจำนวนเท่ากัน (50.00) เหตุจูงใจในการปลูกจาก คือ การสืบทอดจากบรรพบุรุษทั้งหมด เกษตรกรทั้งหมดไม่เคยได้รับการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการปลูกจาก ไม่เคยวิเคราะห์ธาตุอาหารดิน ไม่มีการใส่ปุ๋ยสวนจาก เกษตรกรทั้งหมดจำหน่ายใบจากในรูปใบจากสด และจำหน่ายผลผลิตให้แก่ผู้รับเหมา ความถี่ในการจำหน่าย เฉลี่ย 2 ครั้ง/ปี ราคาจำหน่ายผลผลิต เฉลี่ย 2,620.97 บาท/ไร่/ครั้ง มีรายได้ เฉลี่ย 5,241.93 บาท/ไร่/ปี

1.3 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจาก

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจาก ด้านต่างๆ ในภาพรวม พบว่า ทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ (ค่าเฉลี่ย 4.00) ด้านสังคม (ค่าเฉลี่ย 4.18) ด้านส่งเสริมและเผยแพร่ (ค่าเฉลี่ย 3.83)

1.4 การเปรียบเทียบระดับปัจจัยด้านสังคมที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจากของเกษตรกร

ผลการศึกษา การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจาก ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านส่งเสริมและเผยแพร่ กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ พบว่า มีค่าเฉลี่ยระดับปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจาก ทั้ง 3 ด้าน สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p \leq 0.01$) ด้านสังคม สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p \leq 0.01$) และด้านส่งเสริมและเผยแพร่ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p \leq 0.01$)

1.5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอาชีพทำสวนจากของเกษตรกรผู้ทำสวนจากในพื้นที่ ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

ผลการศึกษา พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอาชีพทำสวนจากของเกษตรกรผู้ทำสวนจากมากที่สุด (ร้อยละ 39.73) ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ รองลงมา (ร้อยละ 31.51) สิทธิในการเข้าถึงที่ดินมีน้อย และขาดการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ องค์ความรู้ด้านการปลูกกระบวนการผลิตจากอย่างต่อเนื่องจากเจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานส่งเสริมการเกษตร (ร้อยละ 28.77)

2. ผู้รับเหมาจาก

2.1. ข้อมูลทั่วไปด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้รับเหมาจาก

ผลการศึกษา พบว่า ผู้รับเหมาส่วนใหญ่เป็นเพศชายและเพศหญิงเท่าๆกัน ร้อยละ 50.00 อายุเฉลี่ย 46.10 ปี จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 45.00) **มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว (**เฉลี่ย 4.22 หรือ 4 คน) อยู่ในภาคการเกษตร (เฉลี่ย 2.54 คน หรือ 2 คน) มีรายได้เฉลี่ย 19,891.50 บาท ต่อเดือน ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มหรือสถาบันเกษตรกร (ร้อยละ 85.00) มีรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรมากที่สุด คือ โทรทัศน์ (ร้อยละ 31.75)

2.2 ข้อมูลด้านราคาของจากของผู้รับเหมา

ผลการศึกษาพบว่า ผู้รับเหมามีต้นทุนการรับซื้อใบจากสดทั้งหมด เฉลี่ย 2,100 บาท/ไร่/ครั้ง เป็นต้นทุนผันแปร เฉลี่ย 2,100 บาท/ไร่/ครั้ง มีรายได้สุทธิ เฉลี่ย 3,075 บาท/ไร่/ครั้ง และมีกำไรสุทธิ 975 บาท/ไร่/ครั้ง และมีต้นทุนการทำใบจากแห้ง 2,425 บาท/ไร่/ครั้ง เป็นต้นทุนผันแปร เฉลี่ย 2,425 บาท/ไร่/ครั้ง มีรายได้สุทธิ 10,800 บาท/ไร่/ครั้ง และมีกำไรสุทธิ 8,375 บาท/ไร่/ครั้ง

2.3 ปัญหาอุปสรรคในการรับเหมาสวนจากของผู้รับเหมา

ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาอุปสรรคในการรับเหมาสวนจากของผู้รับเหมา คือ ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ และต่างประเทศเข้ามาตีราคาจากเท่ากัน

3. ประชาชนที่นิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก

3.1 ข้อมูลทั่วไปด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนที่นิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่นิยมซื้อผลิตภัณฑ์จากส่วนใหญ่ ร้อยละ 98.00 เพศชาย อายุเฉลี่ย 46.39 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 45.33) **มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว (**เฉลี่ย 3.87 คน หรือ 4 คน) อยู่ในภาคการเกษตร (เฉลี่ย 2.47 คน หรือ 3 คน) มีรายได้เฉลี่ย 20,021.67 บาท ต่อเดือน เป็นสมาชิกกลุ่มหรือสถาบันเกษตรกร ร้อยละ 82.67 มีรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรมากที่สุด คือ โทรทัศน์ (ร้อยละ 31.78)

3.2 ระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก

การศึกษาระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จากทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด พบว่า ระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จากทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมีผลมาก

3.3 การเปรียบเทียบระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก

3.3.1 การเปรียบเทียบระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ด้านผลิตภัณฑ์

ผลการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ด้านผลิตภัณฑ์ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p \leq 0.01$) จึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ด้านผลิตภัณฑ์ส่งผลต่อระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก

3.3.2 การเปรียบเทียบระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ด้านราคา

ผลการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ด้านราคา สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p \leq 0.01$) จึงยอมปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ด้านราคาส่งผลต่อระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก

3.3.3 การเปรียบเทียบระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ด้านการจัดจำหน่าย

ผลการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ด้านการจัดจำหน่าย สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p \leq 0.01$) จึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ด้านการจัดจำหน่ายส่งผลต่อระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก

3.3.4 การเปรียบเทียบระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ด้านการส่งเสริมการตลาด

ผลการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ด้านการส่งเสริมการตลาดสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p \leq 0.01$) จึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ด้านการส่งเสริมการตลาดมีผลต่อปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก

2. อภิปรายผล

ผลการศึกษาการศึกษากลไกราคาของผลิตภัณฑ์จาก ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง สามารถนำมาอภิปรายผลการศึกษาได้ ดังนี้ ประเด็นเกษตรกรทำสวนจาก พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ทำสวนจาก เป็นระยะเวลา เฉลี่ย 41.36 ปี มีพื้นที่ถือครองทำการเกษตรทั้งหมด เฉลี่ย 14.38 ไร่/ครัวเรือน และเป็นพื้นที่ทำสวนจาก เฉลี่ย 4.87 ไร่/ครัวเรือน แหล่งพันธุ์จากที่ใช้ปลูก ได้แก่ พันธุ์งูเหลือมและก้านแดงในจำนวนเท่ากัน (50.00) เหตุจูงใจในการปลูกจาก คือ การสืบทอดจากบรรพบุรุษทั้งหมด เกษตรกรทั้งหมดไม่เคยได้รับการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการปลูกจาก ไม่เคยวิเคราะห์ธาตุอาหารดิน ไม่มีการใส่ปุ๋ยสวนจาก เกษตรกรทั้งหมดจำหน่ายใบจากในรูปใบจากสด และจำหน่ายผลผลิตให้แก่ผู้รับเหมา ความถี่ในการจำหน่าย เฉลี่ย 2 ครั้ง/ปี ราคาจำหน่ายผลผลิต เฉลี่ย 2,620.97 บาท/ไร่/ครั้ง มีรายได้ เฉลี่ย 5,241.93 บาท/ไร่/ปี ซึ่งได้สอดคล้องผลการศึกษาของ ภูวเรศ มณฑลเพชร (2555) ศึกษาเรื่องการประยุกต์เทคนิคการรับรู้ระยะไกลในการประเมินมูลค่าผลผลิตของต้นจากในพื้นที่ป่าชายเลน จังหวัดสมุทรสาคร พบว่าใบจากแก่ถ้าตัดขาย มีราคาทางละ 1.50 บาท ถ้าเย็บเป็นตับจาก มีราคาทางละ 7.50 บาท ส่วนลูกจาก มีราคาโหม่งละ 71 บาท และจากการประเมินมูลค่าผลผลิตของต้นจากในพื้นที่ป่าชาย

เลนจังหวัดสมุทรสาครโดยยึดมูลค่าที่มากที่สุดเป็นหลัก พบว่า มีมูลค่าเท่ากับ 653,387,526 บาท ประเด็นประชาชนที่นิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ผลการศึกษาระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จากทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด พบว่า ระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จากทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมีผลมาก ซึ่งได้สอดคล้องผลการศึกษาของ ประทานทิพย์ กระมล (2557) ปัจจัยที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อการให้ราคาส่วนเพิ่มของผู้และการเพิ่มปริมาณการซื้อของผู้บริโภคเกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจระบบเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และทัศนคติด้านคุณภาพผลผลิต ความปลอดภัยจากสารเคมีปนเปื้อนในผลผลิต และการได้รับข่าวสารความรู้จากการรณรงค์ และประชาสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอในตลาดเกษตรกร นอกจากนี้ยังพบว่าผู้บริโภคในตลาดเกษตรกรที่จำหน่ายผลผลิตเกษตรอินทรีย์มีความน่าจะเป็นที่จะจ่ายราคาส่วนเพิ่มสูงกว่าผู้บริโภคในตลาดที่จำหน่ายผลผลิตเกษตรปลอดสารพิษ

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามีความเห็นว่าควรมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

3.1.1 นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ **ยกระดับราคาสินค้าจาก** โดยการส่งเสริมและพัฒนาระบบประกันความเสี่ยงทางการเกษตรให้เหมาะสม ทั้งระบบประกันความเสี่ยงราคาพืชผลและระบบประกันภัยพืชผลอันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติ

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งต่อไปผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่า ประชากรควรมีความรู้เรื่องนโยบายให้มากกว่านี้เพื่อที่จะได้รู้แนวทางในการพัฒนาอย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

กรมวิชาการเกษตร. 2542. **ลักษณะทางพฤกษศาสตร์** (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: https://th.wikipedia.org/wiki/. 21 มกราคม 2561.

“กลไกราคาในระเศรษฐกิจ” ใน วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี; (แก้ไขล่าสุดเมื่อ 17 เมษายน 2560) [สารานุกรมออนไลน์]; เข้าถึงได้จาก https://th.wikipedia.org/wiki/จาก ; เข้าถึงเมื่อ 5 พฤษภาคม 2560.

เฉลียว เรืองเดช, 2542. จาก ; พืช. สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคใต้ เล่ม 4.

นพรัตน์ บำรุงรักษ์ และนริศ แก้วสีนวล, การใช้ประโยชน์ของต้นจากบริเวณลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช. ม.ป.ป.

ปวีร์ ศิริรักษ์. 2555. **การศึกษากลไกการกำหนดราคาของผู้รับซื้อมันสำปะหลัง**. กรุงเทพมหานคร : ฐานข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.(สำเนา)

ภูวเรศ มณฑลเพชร. 2555. **การประยุกต์เทคนิคการรับรู้ระยะไกลในการประเมินมูลค่าผลผลิตของต้นจากในพื้นที่ป่าชายเลน จังหวัดสมุทรสาคร**. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์/กรุงเทพฯ. (สำเนา)

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2559. **กลไกราคา**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: https://th.wikibooks.org/wiki/ 21 มกราคม 2561.

อดิสร สังข์คร. 2557. **การศึกษาห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจเครื่องแกงในจังหวัดสุราษฎร์ธานี**. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. (สำเนา)

องค์การบริหารส่วนตำบลวังวน. 2561. **ข้อมูลพื้นฐานตำบลวังวน**. ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง.

ผนวก ก.
แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1
เรื่อง
การศึกษากลไกราคาของผลิตภัณฑ์จาก ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

แนวทางการสัมภาษณ์: เพื่อให้ได้ข้อมูลกลไกราคาของจาก และข้อมูลอาชีพการทำสวนจากของเกษตรกรในพื้นที่ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง มีปัจจัยใดบ้างมีผลต่ออาชีพการทำสวนจาก

เลขที่แบบสัมภาษณ์.....

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....สกุล.....อยู่บ้านเลขที่. .....
หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด..... .....

คำชี้แจง: โปรดกา √ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ต้องการ และเติมข้อความในช่องว่างที่เว้นไว้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปด้านเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร

1. เพศ

( ) 1. ชาย ( ) 2. หญิง

2 ปัจจุบันท่านมีอายุ.....ปี

3. ท่านจบการศึกษาระดับใด

( ) 1. ประถมศึกษา ( ) 2. มัธยมศึกษาตอนต้น ( ) 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย

( ) 4. อนุปริญญา ( ) 5. ปริญญาตรีหรือสูงกว่า

4. จำนวนสมาชิกในครอบครัว.....คน

- จำนวนสมาชิกที่ทำงานในภาคการเกษตรของครัวเรือน.....คน

- จำนวนสมาชิกที่ทำงานนอกภาคเกษตร.....คน

5. รายได้ของครัวเรือนท่านเฉลี่ย.....บาทต่อเดือน

6. สมาชิกในครอบครัวของท่านเป็นสมาชิกกลุ่มหรือสถาบันการเกษตรหรือไม่

( ) 1. ไม่เป็น ( ) 2. เป็น

กรณีเป็นสมาชิก เป็นสมาชิกกลุ่มใดบ้างต่อไปนี้ (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) 1. กลุ่ม ธกส. เหตุผล.....
( ) 2. กลุ่มแม่บ้าน เหตุผล.....
( ) 3. กลุ่ม..... เหตุผล.....

7. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารด้านเกษตรผ่านช่องทางใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) 1. โทรทัศน์ ( ) 2. วิทยุ
( ) 3. หนังสือพิมพ์ ( ) 4. อินเตอร์เน็ต
( ) 5. เพื่อนบ้าน ( ) 6. อื่นๆ (ระบุ) .....

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านราคาของจาก

1. ท่านเริ่มทำสวนจากเมื่อปี พ.ศ..... รวมระยะเวลาถึงปีปัจจุบัน.....ปี

2. จำนวนพื้นที่ถือครองทั้งหมด.....ไร่

3. จำนวนพื้นที่ทำสวนจาก.....ไร่

4. ได้พันธุ์มาจาก.....

5. การตัดสินใจทำสวนจากของท่านเกิดจากเหตุจูงใจอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

.....

.....

.....

.....

6. วัตถุประสงค์ในการทำสวนจากของท่าน คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) 1 มุ่งเพื่อจำหน่ายเป็นหลัก

( ) 2 เพื่อต้องการใช้แรงงานในครัวเรือนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

( ) 3 เพื่อเป็นรายได้เสริม

( ) 4 อื่นๆ (ระบุ).....

7. ท่านเคยฝึกอบรมในการทำสวนจากหรือไม่

( ) 1 ไม่เคย ( ) 2 เคย

<u>กรณีเคย</u> ท่านได้รับการฝึกอบรมเรื่องใด.....

8. การวิเคราะห์ธาตุอาหารดิน

( ) 8.1 มี

( ) 8.2 ไม่มี

9. การใส่ปุ๋ย

( ) 9.1 ไม่มี

( ) 9.2 มี กรณีมี - ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ อัตราที่ใช้.....กิโลกรัม/ปี

ใส่ปุ๋ยเคมี อัตราส่วนที่ใช้.....กิโลกรัม/ปี

10. ผลผลิตจากการทำสวนจากและการใช้ปัจจัยการผลิต

10.1 ในรอบปีที่ผ่านมาท่านขายจากหรือไม่ อย่างไร

ประเภทที่ขาย	เหตุผลที่ขาย	ขายให้แก่	จำนวนที่ขาย (ก.ก)	ราคาก.ก (บาท)	รวมมูลค่า (บาท)
1. ใบจากสด					
2. ใบจากแห้ง					
3. ใบจากแบบแว่น					
4. ใบจากแบบแบน					

10.2 ในรอบปีที่ผ่านมาท่านใช้ปัจจัยการผลิตที่เป็นเงินสดในการทำสวนจากต่อไปนี้อย่างไร

รายการ	จำนวน	ราคาต่อหน่วย (บท)	รวมมูลค่า (บาท)
ค่าปุ๋ย	0.00	0.00	
ค่าพันธุ์	0		
ค่าน้ำ	0		
ค่าไฟฟ้า	0		
ค่าขนส่ง	0		
อื่นๆ			

ตอนที่ 3 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจาก

ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพทำสวนจากใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านส่งเสริมและเผยแพร่ ลักษณะคำถามจะเป็นแบบให้เลือกตอบ 5 ระดับ ตามความคิดเห็น (Rating Scale) โดยให้ผู้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว มีเกณฑ์การให้คะแนนเป็นดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด 5 คะแนน
เห็นด้วยมาก 4 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง 3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย 2 คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด 1 คะแนน

ปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพปลูกจาก	**ระดับความคิดเห็น**				
	5	**4**	**3**	**2**	**1**
1. ด้านเศรษฐกิจ					
1.1 การทำสวนจากใช้เงินลงทุนเริ่มต้นน้อย					
1.2 การทำสวนจากไม่จำเป็นต้องกู้หนี้ยืมสิน					
1.3 พันธุ์ต้นจากมีราคาถูก					
1.4 การทำสวนจากมีค่าใช้จ่ายต่ำ					
1.5 การทำสวนจากสามารถใช้แรงงานในครัวเรือน โดยไม่ต้องจ้างแรงงานภายนอก					
1.6 การทำสวนจากให้ผลตอบแทนเร็ว เมื่อเทียบกับอาชีพเกษตรอื่น					
1.7 การทำสวนจากมีกำไรสุทธิมากว่า เมื่อเทียบกับอาชีพเกษตรอื่น					
1.8 การทำสวนจากมีรายได้สม่ำเสมอตลอดปี					
1.9 การทำสวนจากมีความเสียงน้อย					
1.10 มีการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ					

ปัจจัยที่มีผลต่อการทำอาชีพปลูกจาก	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
2. ด้านสังคม					
2.1 เป็นอาชีพที่มีเกียรติทำชื่อเสียงให้ครอบครัว					
2.2 ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว					
2.3 ทำให้มีโอกาสอยู่ในพื้นที่และมีครอบครัวที่อบอุ่น					
2.4 มีศูนย์กลางในการเรียนรู้สนับสนุน สาธิต เสริมสร้างทักษะ					
2.5 มีการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรกับ เจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงาน					
2.6 มีหน่วยงานจากภาครัฐที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุน					
2.7 ทำให้มีสุขภาพแข็งแรง					
2.8 ได้รับการยอมรับจากสังคม					
2.9 ทำให้เกิดการเรียนรู้และนำมาปฏิบัติ					
2.10 การทำสวนจากจะพัฒนาชุมชนให้มีชื่อเสียง					
3. ด้านส่งเสริมและเผยแพร่					
3.1 มีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ องค์ความรู้ด้านการปลูกจากอย่างต่อเนื่องจากเจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานส่งเสริมการเกษตร					
3.2 ได้รับการฝึกอบรมจากหน่วยงานภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
3.3 มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริม					
3.4 ได้รับการฝึกปฏิบัติจริงกับเจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
3.5 มีการจัดกิจกรรมเสริมทักษะและความรู้ในการปลูกจาก					
3.6 การได้อ่านเอกสารคำแนะนำในการปลูกจาก					
3.7 มีโอกาสได้ไปทัศนศึกษาดูงานจากเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ					
3.8 ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
3.9 มีการฝึกอบรมความรู้หรือศึกษาดูงาน					
3.10 มีหน่วยงานภาครัฐอยู่ใกล้แหล่งปลูกจาก					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอาชีพทำสวนจากของเกษตรกรผู้ทำสวนจากในพื้นที่ ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

คำชี้แจง : ท่านคิดว่าปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อความต้องการสวนจากของเกษตรกร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผนวก ก.
แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 2
เรื่อง
การศึกษากลไกราคาของผลิตภัณฑ์จาก ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

แนวทางการสัมภาษณ์: เพื่อให้ได้ข้อมูลกลไกราคาของจาก และข้อมูลการรับเหมาจากของผู้รับเหมาในพื้นที่ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง มีราคาและขั้นตอนอย่างไร

เลขที่แบบสัมภาษณ์.....

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....สกุล.....อยู่บ้านเลขที่. .....
หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

คำชี้แจง: โปรดกา √ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ต้องการ และเติมข้อความในช่องว่างที่เว้นไว้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้รับเหมาจาก

1. เพศ

( ) 1. ชาย ( ) 2. หญิง

2 ปัจจุบันท่านมีอายุ.....ปี

3. ท่านจบการศึกษาระดับใด

( ) 1. ประถมศึกษา ( ) 2. มัธยมศึกษาตอนต้น ( ) 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย

( ) 4. อนุปริญญา ( ) 5. ปริญญาตรีหรือสูงกว่า

4. จำนวนสมาชิกในครอบครัว.....คน

- จำนวนสมาชิกที่ทำงานในภาคการเกษตรของครัวเรือน.....คน

- จำนวนสมาชิกที่ทำงานนอกภาคเกษตร.....คน

5. รายได้ของครัวเรือนท่านเฉลี่ย.....บาทต่อเดือน

6. สมาชิกในครอบครัวของท่านเป็นสมาชิกกลุ่มหรือสถาบันการเกษตรหรือไม่

( ) 1. ไม่เป็น ( ) 2. เป็น

กรณีเป็นสมาชิก เป็นสมาชิกกลุ่มใดบ้างต่อไปนี้ (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) 1. กลุ่ม ธกส. เหตุผล.....

( ) 2. กลุ่มแม่บ้าน เหตุผล.....

( ) 3. กลุ่ม..... เหตุผล.....

7. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารด้านเกษตรผ่านช่องทางใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) 1. โทรทัศน์ ( ) 2. วิทยุ

( ) 3. หนังสือพิมพ์ ( ) 4. อินเตอร์เน็ต

( ) 5. เพื่อนบ้าน ( ) 6. อื่นๆ (ระบุ) .....

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านราคาของจาก

1. ท่านเป็นคนในพื้นที่หรือไม่

( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ กรณีไม่ใช่ ท่านเป็นคนจังหวัดใด.....

2. ท่านเริ่มรับเหมาจาก เมื่อปี พ.ศ..... รวมระยะเวลาถึงปีปัจจุบัน.....ปี

3. การตัดสินใจรับเหมาจากของท่านเกิดจากเหตุจูงใจอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

.....

.....

.....

4. วัตถุประสงค์ในการรับเหมาจากของท่าน คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) 1 มุ่งเพื่อจำหน่ายเป็นหลัก

( ) 2 เพื่อต้องการใช้แรงงานในครัวเรือนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

( ) 3 เพื่อเป็นรายได้เสริม

( ) 4 อื่นๆ (ระบุ).....

5. ผลผลิตที่ผู้รับเหมารับซื้อ

10.1 ในรอบปีที่ผ่านมาท่านขายจากหรือไม่ อย่างไร

ประเภทที่รับซื้อ	การรับเหมาจาก	จำนวนที่ซื้อ (ก.ก)	ราคาก.ก (บาท)	รวมมูลค่า (บาท)

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคในการรับเหมาสวนจาก ในพื้นที่ ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผนวก ก.
แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 3
เรื่อง
การศึกษากลไกราคาของผลิตภัณฑ์จาก ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

แนวทางการสัมภาษณ์: เพื่อให้ได้ข้อมูลกลไกราคาของจาก และข้อมูลจากประชาชนที่นิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก ถึงเหตุผลใดที่นิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก

เลขที่แบบสัมภาษณ์.....

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....สกุล.....อยู่บ้านเลขที่. .....
หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด..... .....

คำชี้แจง: โปรดกา √ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ต้องการ และเติมข้อความในช่องว่างที่เว้นไว้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนที่นิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก

1. เพศ

( ) 1. ชาย ( ) 2. หญิง

2 ปัจจุบันท่านมีอายุ.....ปี

3. ท่านจบการศึกษาระดับใด

( ) 1. ประถมศึกษา ( ) 2. มัธยมศึกษาตอนต้น ( ) 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย

( ) 4. อนุปริญญา ( ) 5. ปริญญาตรีหรือสูงกว่า

4. จำนวนสมาชิกในครอบครัว.....คน

- จำนวนสมาชิกที่ทำงานในภาคการเกษตรของครัวเรือน.....คน

- จำนวนสมาชิกที่ทำงานนอกภาคเกษตร.....คน

5. รายได้ของครัวเรือนท่านเฉลี่ย.....บาทต่อเดือน

6. สมาชิกในครอบครัวของท่านเป็นสมาชิกกลุ่มหรือสถาบันการเกษตรหรือไม่

( ) 1. ไม่เป็น ( ) 2. เป็น

กรณีเป็นสมาชิก เป็นสมาชิกกลุ่มใดบ้างต่อไปนี้ (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) 1. กลุ่ม ธกส. เหตุผล.....

( ) 2. กลุ่มแม่บ้าน เหตุผล.....

( ) 3. กลุ่ม..... เหตุผล.....

7. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารด้านเกษตรผ่านช่องทางใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) 1. โทรทัศน์ ( ) 2. วิทยุ

( ) 3. หนังสือพิมพ์ ( ) 4. อินเตอร์เน็ต

( ) 5. เพื่อนบ้าน ( ) 6. อื่นๆ (ระบุ) .....

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านการซื้อผลิตภัณฑ์จาก

1. ท่านเป็นคนในพื้นที่หรือไม่

( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ กรณีไม่ใช่ ท่านเป็นคนจังหวัดใด.....

2. ท่านเริ่มซื้อผลิตภัณฑ์จาก ปี พ.ศ..... รวมระยะเวลาถึงปีปัจจุบัน.....ปี

3. การตัดสินใจมาซื้อผลิตภัณฑ์จากของท่านเกิดจากเหตุจูงใจอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ระดับปัจจัยการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก

ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จากใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านส่งเสริมและเผยแพร่ ลักษณะคำถามจะเป็นแบบให้เลือกตอบ 5 ระดับ ตามความคิดเห็น (Rating Scale) โดยให้ผู้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว มีเกณฑ์การให้คะแนนเป็นดังนี้ (บุญสม ภู่เจริญ, 2555)

เห็นด้วยมากที่สุด	5	คะแนน
เห็นด้วยมาก	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	คะแนน

ปัจจัยที่มีผลต่อการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ด้านผลิตภัณฑ์					
1.1 ตรายี่ห้อของผลิตภัณฑ์					
1.2 คุณภาพของผลิตภัณฑ์					
1.3 ประเภทและรูปแบบของผลิตภัณฑ์					
1.4 อายุการเก็บรักษาของผลิตภัณฑ์					
1.5 ผลิตภัณฑ์มีเอกลักษณ์เฉพาะประจาท้องถิ่น					
1.6 มีการออกแบบและสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ					
1.7 เครื่องหมายรับรองมาตรฐานของผลิตภัณฑ์					
1.8 มีบริการหลังการขาย หรือรับคืนสินค้าที่ชารุดจากการผลิต					

ปัจจัยที่มีผลต่อการนิยมซื้อผลิตภัณฑ์จาก	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
2. ด้านราคา					
2.1 ราคาผลิตภัณฑ์ใกล้เคียงกันกับผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกัน					
2.2 สามารถต่อรองราคาได้					
2.3 มีวิธีการชาระเงินหลากหลาย					
2.4 ราคาของผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับคุณภาพ					
2.5 มีการให้ข้อมูลราคาสินค้า					
2.6 มีระดับราคาสินค้าที่หลากหลาย					
3. ด้านการจัดจำหน่าย					
3.1 ความสะดวกในการหาซื้อ					
3.2 สถานที่จาหน่ายสะอาด สวยงาม					
3.3 มีสินค้าพร้อมสาหรับการขายอยู่เสมอ					
3.4 มีวิธีการแสดงการผลิตสินค้าให้ลูกค้าชม					
3.5 สถานที่ซื้อสะดวกต่อการเดินทางและมีที่จอดรถ					
3.6 การสั่งซื้อผ่านทางโทรศัพท์					
3.7 การขายสินค้าผ่านเวบไซต์					
4. การส่งเสริมการตลาด					
4.1 มีการเปลี่ยนคืนสินค้าได้					
4.2 มีการโฆษณาผ่านสื่อต่างๆ					
4.3 มีการชิงโชค					
4.4 มีการจัดส่งเสริมการขายอย่างต่อเนื่อง					

ตอนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคในการซื้อผลิตภัณฑ์จาก ในพื้นที่ ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข